

Trăiască 1 Mai, marea sărbătoare internațională a celor ce muncesc!

Anul XXV — nr. 7009

Duminică

30

aprilie

1967

8 pagini 30 bani

REDACȚIA: Piața Ștefăniței Telefon 17.60.10.
ADMINISTRAȚIA: 17.60.10. Interior 14.00.
Telex: 179 — București

România liberă

ORGANUL SFATURILOR POPULARE DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Proletari din toate țările, uniți-vă!

În pag. a 3-a:

AȘA SE SCRIE ISTORIA

Biografii din marea biografie
a oamenilor ce făuresc socialismul

Bilanț de succese

Pe întreg cuprinsul țării, în uzine, pe șantiere, în institutele de cercetări și proiectări, pe ogoare, oamenii muncii s-au angajat și în acest an, să împlinescă Ziua internațională a celor ce muncesc cu noi succese în producție. Este o tradiție care se îmbogățește continuu. Anul acesta, de pildă, aplicându-se indicațiile Plenarei C.C. al P.C.R. din decembrie 1966, în centrul atenției a stat organizarea științifică a producției și a muncii. Colectivele de specialiști din întreprinderi, care au studiat măsurile ce trebuie luate în toate verigile producției, pentru ridicarea pe o treaptă superioară a întregii activități productive, au făcut numeroase studii, unele introduse imediat în procesul de fabricație, iar altele în curs de aplicare. Despre câteva dintre acestea, vorbesc rândurile ce urmează.

LA COMBINATUL SIDURGIC DIN HUNEDOARA preocuparea pentru modernizarea și mecanizarea sistemului de evidență, privind întocmirea și urmărirea contractelor economice, a condus la obținerea unui important succes: calculatorul electronic poate da în orice moment situația realizării contractelor, comparativ cu obligațiile a-

sumate pe luna și trimestrul în curs. El oferă, de asemenea, date precise despre beneficiari, despre laminorul care trebuie să producă metalul contractat, tipodimensiunea, calitatea metalului și altele. Situațiile întocmite cu mare operativitate arată precis care sector din combinat frictează respectarea unor contracte și din ce punct de vedere (cantitate, calitate, sortiment). Practic, noua realizare oferă posibilități științifice pentru programarea rațională a producției, contribuie la prevenirea livrărilor în avans pe seama nerespectării altor contracte și înlocuiește munca manuală a unui mare număr de cadre tehnice și economice.

Mecanizarea evidenței de urmărirea a contractelor, comparativ cu obligațiile a-

TELEGRAMS

Tovarășului
NICOLAE CEĂȘESCU
secretar general al
Comitetului Central al
Partidului Comunist Român

Tovarășului
ION GHEORGHE MAURER
președintele Consiliului
de Miniștri al
Republicii Socialiste România

BUCUREȘTI

Imi exprim mulțumirile sincere pentru felicitările cordiale trimise de dumneavoastră cu prilejul celei de-a 55-a aniversări a zilei mele de naștere. Vă urez noi succese în activitatea dumneavoastră consacrată înfloririi și dezvoltării Republicii Socialiste România și cauzei socialismului.

KIM IR SEN
secretar general al
Comitetului Central al
Partidului Muncii din Coreea
președintele Cabinetului de
Miniștri al Republicii Populare
Democrate Coreene

Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Chivu Stoica, a primit o telegramă prin care Pal Losonczy, multumeste pentru felicitarea transmisă cu ocazia alegerii sale în funcția de președinte al Consiliului Prezidențial al Republicii Populare Ungare.

Președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, Ion Gheorghe Maurer, a primit o telegramă prin care Jeno Fock multumeste pentru felicitarea transmisă cu ocazia alegerii sale în funcția de președinte al Guvernului Revoluționar Muncitoresc-Tărănesc Ungar.

În această lună s-au împlinit cinci ani de la încheierea cooperativizării agriculturii, eveniment de importanță istorică în viața poporului nostru și care a marcat victoria deplină a socialismului în România. Demonstrând prin fapta tribunei, țărani cooperatori vor aduce cunvintul lor de mulțumire față de partidul care i-a îndemnat să pășească fără șovăire pe calea muncii în comun, vor arăta cu mândrie ce rezultate prodigioase au dobândit în această luptă de decadală în sporirea rodniciei ogoarelor, în mărirea turmei și cirezilor, în dezvoltarea multilaterală a satelor.

Cu un simțământ de bucurie au primit oamenii muncii recenta Hotărâre a Consiliului de Miniștri prin care se stabilesc reduceri substanțiale de prețuri la un număr de circa 600 de sortimente de produse. Această măsură, adăugată tuturor acțiunilor privind creșterea nivelului de trai al populației, își are izvorul în succesele dobândite în industrie ca și în agricultură, constituie o dovadă concludentă a forței economice noastre, a resurselor mari de care dispune, reprezintă o mărturie grăitoare a politicii partidului nostru îndreptată spre sporirea bunăstării poporului.

Ziua de 1 Mai este o zi de luptă, de solidaritate internațională cu cei ce muncesc. Poporul nostru, care militază activ pentru respectarea dreptului fiecărei națiuni de a-și hotărî singură calea de dezvoltare, își afirmă

(Continuare în pag. a 7-a)

SOLIDARITATEA INTERNAȚIONALĂ

Al. Mirodan

Cînd vizionarii au aruncat în lume — era în veacul al nouăsprezecelea — lozincă solidarității internaționale a celor ce muncesc și au fixat-o în calendar pe ziua, cu primăvara, de 1 Mai, puțin își dădeau seama că s-a întemeiat o sărbătoare gravă. Au trecut însă anii, au trecut decenii, războaie, revoluții și generații, au trecut obiceiuri, moduri de a trăi și moduri de a gândi și iată acum-a-i limpede, din perspectiva sigură a timpului (aproape un veac de chinuri și nădejdi) că 1 Mai (și tot ceea ce semnifică această dată sau acest semn sau această emblemă) a intrat în mitologia noastră ca una din zilele alcătuitoare a lumii contemporane.

Niciodată n-a fost mai evidentă, ca acum, legătura dintre solidaritatea indivizilor, popoarelor și statelor și existența însăși a civilizației. Niciodată, de-a lungul istoriei nu s-a arătat a fi mai adevărat faptul că absența într-un punct sau altul de pe glob a solidarității poate echivala cu anihilarea trăirii.

Niciodată n-a fost mai izbitor raționalismul ca-n zilele noastre, după experiența tragică a nazismului, războiului și războaielor de după răz-

bol, că orice defecțiune a sistemului de relații inter-umane denumit coexistență, poate dezvălui dezastrul fundamental. Universul, cum spune un filozof mai nou, Kostas Axelos — se universalizează. Izolarea a devenit o imposibilitate obiectivă, conjugându-se la nivelul asemenei iobăgii, corabiei cu pinze sau doctrinei Monroe Politică lui „nu mă privește ce se întâmplă la 1000 kilometri depărtare de mine și de casa mea” și-a pierdut valabilitatea pentru că și-a pierdut viabilitatea: planeta le privește, chiar dacă tu refuzi să te uiti la ea. Dacă premiul Rhodesiei rostește un discurs aberant, toate guvernele Africii și Commonwealthului intră în sedință plenară. Explodează o bombă în Vietnam, ecoul ajunge în același ceas la Paris, Rio de Janeiro și București, influențind viața.

Cînd vizionarii au aruncat în lume — era veacul al nouăsprezecelea — lozincă solidarității internaționale, aceasta se înfățișa marilor mul-

nei virtualități, unui (el) pe care viitorul de-abia îl va vedea înfăptuindu-se. Viitorul de ieri însă s-a ivit. Și, odată cu el, sloganurile ce aveau să învingă „mine” sînt înscrise pe ordinea de zi a prezentului. Cum a evoluat ideea solidarității 1 Mai între romantismul, a devenit, treptat, treptat realitate. La început „frumoașă” și semn de noblete spirituală și morală, s-a preschimbă în sarcină pămîntescă precisă, urgentă. Pe vremuri, subiect de discuții înălțate la mitingurile socialistilor, iată-o în anul 1967 obiect al discuțiilor oficiale, severe, responsabile, în sălile consiliilor de miniștri. Bunicii spuneau: ar fi bine ca... Noi spunem: trebuie.

Bunicii roseau: solidaritate, poartele ar trăi mai bine, înfrînți mai bine. Noi rostim: fără solidaritate nu se va mai putea trăi nimic. E o diferență. E o diferență de aproape o sută de ani de istorie. E diferența de la cel dintîi 1 Mai la sărbătoarea de astăzi. Dar, în definitiv, nu-i acesta care destina marilor idei? Să pătrundă într-alt de adînc în conștiința și viața de fiecare zi a oamenilor, încît devină necesitate. Așadar, avem nevoie de 1 Mai.

Forța și dinamismul agriculturii cooperatiste

Nu-i pace sub măslinii sudului

Ing. Eugen Alexe

prim-vicepreședinte al
Unității Naționale a Cooperativelor
Agricole de Producție

Se împlinesc cinci ani de la încheierea cooperativizării agriculturii, pagină istorică în mersul țării noastre pe calea dezvoltării construcției socialiste.

La temelia întregii munci desfășurate pentru transformarea socialistă a agriculturii — una din cele mai complexe sarcini ale revoluției socialiste — a stat linia trasată de partid la istorica plenară a C.C. al P.C.R. din 3-5 martie 1949. Orientarea dată de plenară pentru trecerea de la agricultura extensivă la cea intensivă, prin folosirea trac-

promovată de partid în mod consecvent și neabătut. Caracteristic pentru procesul de înfrînare a relațiilor socialiste de producție la sate a fost înaintarea treptată, continuă pe măsura convingerii țărănimii de a trece pe drumul agriculturii socialiste, a creării bazei tehnico-materiale și a întăririi economico-organizatorice a unităților agricole create.

Viața a confirmat în mod strălucit justetea liniei politice a partidului nostru în

(Continuare în pag. a 2-a)

Articol scris special pentru

„România liberă”
de **DANILO DOLCI**

Odată cu zilele primăverii, pe cîmpurile Siciliei s-au revărsat așmeni suvoaielor montane, lungile coloane ale brănciștilor și mezdărilor. Mășrăluind pe întinsul mării, tradiții pămîntului cereau înălțarea reformei agrare și abolirea anacronicele relații de tip feudal, acest cancer care roade trupul frumoașei insule scăldate de apele Mediteranei. Pînă și zărele de tendințe departe de a fi progresiste, au conchis cu amărăciune: „Se pare că această este o zonă închisă, o zonă de dezvoltare, condamnată să dea și mai mult înapoi, decât ne gîndim mai ales la anumite fenomene cum este cel al emigrației 11-neilor capabili de muncă sau la specula monopolurilor, care accentuează și mai mult dezechilibrul economic și social”.

Sicilia, și îndeosebi partea sa occidentală, are nevoie în momentul de față mai mult ca oricînd de convingerea că dezvoltarea sa este posibilă. Populația sa nevoiașă, a constat prin propria experiență, că se poate purta crusta orinduielilor vechi prin inițiativa noi, unitare și prin acțiuni organizatorice pline de combativitate.

Ceea ce s-a întimplat la Agrigento, orașul străvechilor temple, unde specula edificată a dus la dezastrul cunoscut,

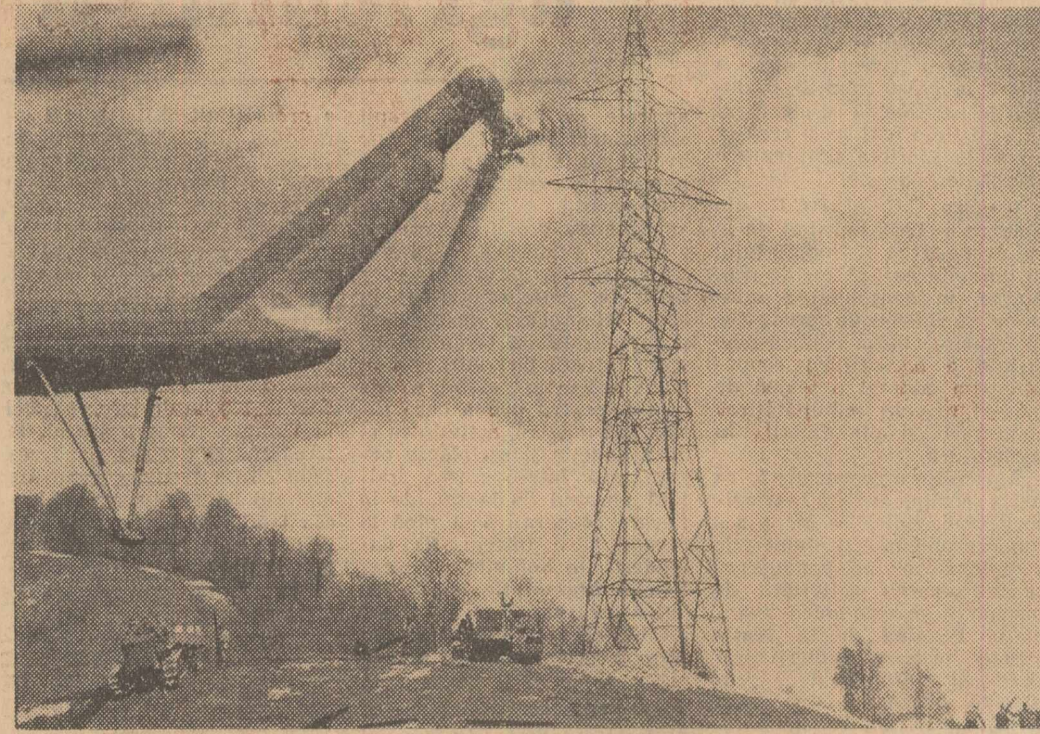
Daniilo Dolci

(Continuare în pag. a 7-a)

În pag. a 5-a:

Oameni
care
acoperă
cu umerii
lor
cerul

Prefață la o carte
a Lotrului

Pe virful Dîlmele, elicopterul a adus un nou transport de materiale pentru rețeaua electrică montană

Desen de D. NEGREA

RI

Mîine, în acest cadru minunat pe care-l creează cîmpurile înverzite și pomii în floare, vom sărbători, din nou, ca în fiecare an, ziua de 1 Mai, ziua solidarității internaționale a tuturor celor ce muncesc în fabrici sau în uzine, pe ogoare, la catedră sau în laborator. Pe toate meridianele și paralele această sărbătoare și-a păstrat semnificația majoră ce i-a fost atribuită cînd a fost instituită, cu mai bine de trei sferturi de veac în urmă. Pretutindeni, ea este asociată cu primăvara și cu vigoarea. Cu primăvara vigoasă a omenirii simbolizată de clasa muncitoare, forța cea mai dinamică a societății, purtătoare a idealurilor de pace, de echitate și de progres social.

În țara noastră, sărbătorim anul acesta ziua de 1 Mai sub semnul muncii pline de abnegație a întregului nostru popor pentru împlinirea marilor obiective puse în actuala etapă în fața poporului de către Partidul Comunist Român: ridicarea pe o treaptă calitativ superioară a întregii economii, paralel cu menținerea ritmurilor ei înalte de creștere, diversificarea și modernizarea a producției industriale, accentuarea procesului de dezvoltare intensivă a agriculturii.

Sărbătorirea zilei de 1 Mai va constitui un nou prilej de manifestare a coeziunii trainice de monolit al poporului nostru în jurul partidului și al conducerii sale încercate.

Mîine, pe tot cuprinsul patriei, de la Turnu Severin, unde se desfacea Porțile de Fier ale lumii și pînă în obștile „frumoașei Bucovine”, oamenii muncii se vor întîlni în marile, sărbătorești coloane, raportînd partidului prin intermediul machetelor, graficelor, pancartelor, cadelor alegorice, roadele activității lor neobosite, roadele întrecerii pe care au desfășurat-o cu avînt în cîntecul zilei de 1 Mai. Vasta acțiune inițiată de partid privind la perfecționarea conducerii și planificării economiei naționale, la organizarea științifică a producției și muncii are ca urmare creșterea eficienței economice în toate ramurile și în toate întreprinderile. Planul producției industriale globale pe primul trimestru al anului a fost îndeplinit în proporție de 101,4 la sută, obținându-se o creștere, față de primul trimestru al anului trecut, de 14,1 la sută, ritm care este mai

înalț decît cel planificat. În acest al doilea an al cincinelui a sporit simțitor productivitatea muncii. Se înfăptuiește amplul program de investiții adoptat de partid, menit să dea o față nouă orașelor și satelor, întregii țări. Oamenii muncii își intensifică eforturile pentru sporirea producției în toate sectoarele, pentru ridicarea nivelului ei calitativ, pregătindu-se să împlinescă cu realizări de seamă cea de-a 20-a aniversare a proclamării Republicii noastre.

Același frează de muncă și de creație îl întîlnim și în lumea satelor. Lucrătorii gospodăriilor de stat împlinesc 1 Mai preocupati nu numai să încheie lucrările agricole de sezon ci și să organizeze mai bine munca în unitățile lor, să le facă mai productive, mai rentabile, sarcini de mare însemnătate și răspundere stabilite prin hotărîrea adoptată de Plenara din martie 1967 a C.C. al P.C.R.

În această lună s-au împlinit cinci ani de la încheierea cooperativizării agriculturii, eveniment de importanță istorică în viața poporului nostru și care a marcat victoria deplină a socialismului în România. Demonstrând prin fapta tribunei, țărani cooperatori vor aduce cunvintul lor de mulțumire față de partidul care i-a îndemnat să pășească fără șovăire pe calea muncii în comun, vor arăta cu mândrie ce rezultate prodigioase au dobândit în această luptă de decadală în sporirea rodniciei ogoarelor, în mărirea turmei și cirezilor, în dezvoltarea multilaterală a satelor.

Cu un simțământ de bucurie au primit oamenii muncii recenta Hotărâre a Consiliului de Miniștri prin care se stabilesc reduceri substanțiale de prețuri la un număr de circa 600 de sortimente de produse. Această măsură, adăugată tuturor acțiunilor privind creșterea nivelului de trai al populației, își are izvorul în succesele dobândite în industrie ca și în agricultură, constituie o dovadă concludentă a forței economice noastre, a resurselor mari de care dispune, reprezintă o mărturie grăitoare a politicii partidului nostru îndreptată spre sporirea bunăstării poporului.

Ziua de 1 Mai este o zi de luptă, de solidaritate internațională cu cei ce muncesc. Poporul nostru, care militază activ pentru respectarea dreptului fiecărei națiuni de a-și hotărî singură calea de dezvoltare, își afirmă

de viață de via. Ea răzbat, irezistibil, învingând, iși dădă socoalea înțelegerii pe viață și pe moarte. Fiecare primăvară nouă înfățișează în peisajul sudic petece tot mai reduse hătând în gri. Nu-i un lucru de fiecare zi să te cheme primăvara nisipurilor învinse.

Sînt evenimente cerute, într-o notă firescilor, a locului comun. Așa și cu primăverile, obișnuite de acum să fie înfrumusețate cu peisaje modificate. Un lucru nou de apă, țesătura migăloasă geometrică a rigolelor de irigație, a talazurilor conice de pământ, armonia simetrică a unei livezi cu tulpini tinere încălțate în ciorapi albi cu coroană bădă în verde crud.

Toate acestea au cerut o divortare a preocupărilor. Ocupația ce se cheamă plugărit, a urcat în zona superioară a certificatului profesional, a calificării într-un domeniu anume. Cooperativele agricole de producție au solicitat această

crucă, ecoul lor răsună în strunele intime ale vieții, în relațiile dintre oameni, între părinți și copii, în iubire. Și n-a ceasul eferescenței atmosferice, tonice, a sufletului contemporan, am descălecat vibrații pătrunzătoare ale unei dramatice istorii, de secole, a satului, a pământului și așezării așezate în documente de pe vremea lui Mihail Viteaz, mai trăiau martori ai primăverii tragice a anului 1907, am ascultat istorisirii despre războaie, am ascultat veche baladă haideucească, semne certe că oamenii din comună țin la tradițiile lor, la trecutul lor.

Atunci ne-am oprit sub ramurile unui dud bătrîn. Sînt mulți, foarte mulți duzi în Dăbuleni...

În primăvara aceasta aș vrea să revăd duzii, cei două mii de duzi din vatra întinsă a comunei. Ei sînt unici, ei dau o notă aparte comunei, căci trebuie să aibă și ea parte de ceva numai al ei. Au înfrunzit și vor înflori. Vor ura desigur copiii să culeagă dudu și vor

MARELE MESAJ AL ARTEI NOASTRE POPULARE

VIDA GEZA

Oltenei). Este și acesta un argument în sprijinul îmbinării stricte în creația artistică a cerințelor utilitare cu dorința de frumos.

Pătrunderea produsului industrial rezolvă practic — în bine și în rău — aceste cerințe, limitînd într-una din laturile sale esențiale sensurile originale ale creației artistice populare. Bidele înflorite au fost înlocuite în practică cu porțelanul, evident mai ieftin. Lingura de lemn cu cea de metal. Materialul plastic, ieftin și practic, se înlocuiește din ce în ce mai mult, odată cu produsele industriale, și neagă cu tăria legilor economice, sensul utilitar al ceramicii, al cusăturii, al cioplitorii în lemn.

În acest nou context socio-economic și spiritual, care acționează și se manifestă obiectiv și pune întrebarea care este sensul creației folclorice artistice? Se mai poate oare ea manifesta? Care este, în cazul manifestării, rostul ei?

Golită de sensurile primordiale, desprinsă de cerințele utilitare imediate, arta noastră populară are un sens profund în viața contemporană; ea împlinește cerințe spirituale și, oricît de paradoxal ar părea, de ordin practic. În privința cerințelor de ordin spiritual, ea comunică oamenilor, cu originalitate, trăsăturile unui suflet, ale unui suflet colectiv care, în urcusul milenilor, a găsit înite forme de exprimare, de la cioplitul porții maramureșene, pînă la clopocul înflorit al așezărilor, de la bidul ros, primitiv, dar încă vîrtej, pînă la delicata broderie de porțelan.

Acest mod de exprimare în cioplitul lemnului, în formă, în culoarea și în imboldirea ceramicii, în alestările cămășii, sînt ale noastre și numai ale noastre. Frumusețea acestei exprimări ne prezintă lumii. Și din această prezentare, noi avem numai și numai de câștigat. Prin tradițiile noastre artistice, cioplă, ceramică, broderie, pictură pe sticlă etc., lumea ne cunoaște și cunoaștindu-ne ne prețuiește. Noi îi dăm ceva nou, ceva din sufletul poporului nostru, ceva din felul său de a gândi lumea. De aici, universalitatea creației noastre populare, contribuția ei la marele tezaur cultural al umanității.

În ceea ce privește latura practică, orice argumentare e de prisos. Valoarea decorativă a producției artistice românești autentice — repet autentică căci există și foarte multe jalnice contrafaceri — este unanim recunoscută. — Este răsunet pe deplin gustului și cerințelor moderne (într-o revistă, franțuzească mi se pare,

am văzut prezentat un cuier, în chip de mare rafinament al decorului de interior, făcut din piese cioplite în lemn în stil maramureșean).

Aceste două amintite cerințe contemporane, pe care creația noastră artizanală poate prea bine să le îndeplinească, pot și trebuie să determine o acțiune temeinică, bine organizată, în două sensuri: pe de o parte pentru dezvoltarea artizanatului autentic care urmează cele mai valoroase izvoare tradiționale, pe de altă parte, contra confecțiilor de acest gen lansate pe piață în numele artei populare cu scuza falsă (multă vreme rostită de UCECOM) a rentabilității ei.

plastic a început să acționeze (așteptăm să facă acest lucru și UCECOM-ul) învinovata s-a simțit. La Vama, în Oas, au fost găsiți olari (care aveau fel de fel de alte înțelegeri) și îndemnați, pe bază de contracte, să lucreze. Prin aceasta, vechiul centru și-a reluat viața. În Maramureș au început să lucreze vechii cioplitori. Rezultatele, deși sînt la început și nu permit încă concluzii, ne îndeamnă să organizăm și o consfătuire cu țesătorii. Nădăjduim că vom putea refăce în acest fel încă o vechi și frumoasă tradiție.

Începuturile recent făcute determină o poziție optimistă, care nu reușește totuși să ani-

Sculptorul Vida Geza finisează noua sa lucrare „Ziua finelor” care evocă un vechi obicei din Maramureș

Foto: NICU VASILE

conomice. (Spun falsă scuza, deoarece creațiile ce urmează filonul tradițional autentic pot fi oricînd infinite mai rentabile: sînt mai frumoase, sînt originale, au mai multă căutare și, firește, preț mai bun).

Avem în momentul de față toate condițiile să credem un avînt al artei noastre populare. Experiența din regiunea Maramureș ne-o confirmă. Aici am organizat o consfătuire cu toți ceramistii. Apoi alți cioplitori în lemn. La fiecare o participat peste o sută de creatori. Ce au demonstrat aceste consfătuiri? În primul rînd, că tradiția e încă vie. În al doilea rînd, că este de datoria noastră s-o facem să trăiască. Să creăm condiții așa cum trezim focul din jărătucul ascuns sub rușine. În clipa în care Fondul

hileze rezervele. Sînt încă multe, foarte multe de făcut. Încă se discută prea mult și se face prea puțin. Încă nu s-au găsit — mă gîndesc la UCECOM — forme simple, cit mai simple și cit mai stimulatoare pentru atragerea creatorilor populari. Dar timpul nu-i tîrziu. Creația noastră populară, cu rădăcinile ei adînci în vreme, reprezintă o forță. Ea se manifestă cu o putere de atracție enormă. E cutătat în toată lumea. E apreciat. Această recunoaștere ne încurajează și, mai mult, ne obligă. Ne obligă să facem tot ce este cu putință pentru a transmite lumii întregi, prin mesajul creației noastre populare, frumusețile spirituale ale poporului român.

Notații de primăvară

ȘTEFAN LUCA

Am să fac, desigur, cit de curînd, un drum într-ocola...

Am stat mai multă vreme în comună, una din așezările rurale înfrînse din țară. Mi se pare că din punctul de vedere al populației este într-adevăr cea mai mare. Trei cooperative agricole de producție, școli generale, un liceu, institutul de cultură și rețea sanitară, unități comerciale și cooperatiste, la care adăugîndu-se curentul electric și punerea pe rol a unor chestiuni edificare urgente de dezvoltare generală a așezării, însemnau pentru noi tot altfel repere demne de cercetare.

Pornisem de la ideea schițării unei micromonografii. Dăbuleni reprezintă de fapt o așezare rurală tipică sudului Oltenei. Voiam să cunoaștem astfel, alături de aspectele inedite, proprii fiecărei comune, liniile, să zicem, de forță ale ascensiunii ei în anii noștri. Nu afirm că am reușit întru totul. Documentarea noastră s-a soldat însă cu plusuri, înregistrate cu satisfacție. Am înțeles trei cooperative agricole preocupate de gospodărie judicioasă a fondului funciar, a animalelor, a resurselor oferite de condițiile naturale, a exploatarea hîlții apropiate. De la început ne-am impus seriozitatea cu care si-au examinat propriile succese și propriile scăderi. Am înțeles că aceste trei mari unități agricole formează adevăratul centru al comunei, spre ele orientîndu-se, esențial, preocupările oamenilor din comună. Înțeleașu s-o facă simplu, eficient, fără a acoli, cu pondere și gravitate, tot așa cum noi ne-am dat seama că la fel se procedează în satele vecine. Fără ca prin această comună lor să se deosebească de alte și alte comune și sate.

Cu un cuvînt, în Dăbuleni, lucrurile se desfășurau firesc, în sensul în care acționau acele linii de forță amintite, în toate

domeniile de activitate. Se depășiseră medii de producție la porumb și grâu, au fost învinse noi suprafețe de nisipuri, se încercuș mijloace moderne de îmbunătățire a bazei zootehnice, altfel modestă și încă slab productivă, sistemul de irigare se cerea continuat și, bineînțeles, amplificat. La fel că-n Izbiceni sau Tîg Măre, că-n Potelu sau Grojdibod, Dăbuleni se afla și el în acest sirag de comune în care lucrarea pămîntului, ocupație străveche a locuitorilor lor, se desfășura, pînă mai ieri, neschimbată din începuturi. Primăvara de primăvară, se repeta același ritual biblic neschimbat: omul „împiedicat în fier”, sîmînta în risipă din pumn, în așteptarea unei recolte supuse hazardului și, cum spunea Sadoveanu, lăsată în voia unui moșneag cu barbă albă.

Și iată că primăvara, ieșită din răsîmpul capriciilor vîrșiei fragede, intrată în drepturile ei, mi-a adus aminte din nou de peisajul de miazăzi al Oltenei. Holdele de grâu au încă un verde nou, copilăresc, în nistitor, bobul de cuscuz abia a fost culcat sub brazdă, așteptînd minuna intimă a germinării. Ca toate primăverile, de la o vreme, și această primăvară va doborînd un ce al ei, particular intrînd în siragul anotimpurilor tinere, cu o poezie apartîndu-i exclusiv.

M-am amintit astfel de nisipuri, intrate într-unul din capitele dramatice ale însemnărilor mele de atunci. Nisipurile se așază în straturi groase, atingînd cinci-sase metri, atingînd astfel ceea ce se cheamă perfecțiunea în oviditate. Sub arșiță, picăturile de apă stîrîie. Singura victorioasă în luptă cu stratul enorm de uscăciune poate fi numai frava tulpilor

delimitare tocmai pentru a se lărgi limitele dezvoltării lor. Așa am ajuns, cu profesorul emerit Titus Păsculescu, să alcătuim o listă a ocupațiilor existente azi în satul de lingă Dunăre (mărturisim că am început, dar n-am încheiat-o). Nu e nevoie pur și simplu de o sumă, redusă în fond, de cunoștințe, suficiente odată, să ari, să sament, să culegi, să adăpi sau să hrănești o viță. Se cere să fii pregătit, mecanizat, brigadier de cîmp sau zootehnist, să fii viticultor sau pescar priceput, să stăpînești toanele udrăii la timp a grădini, să fii grădinar sau mecanic, ceea ce ne-a dus la alcătuirea unei liste în plus, aceea a inventarului de mașini, unelte și agregate minuite azi de pui de oltean, pe-ninsul ogăreilor semănate cu grâu și păpușoi.

Ne aflam, după cum ne-am dat seama, abia la primele pagini ale micromonografiei propuse. Si au început dificultățile, dificultăți cărora, de comun acord, noi le-am spus plătute. Căci în afara cifrelor, numerelor, definițiilor, se contura, pregnant, o imagine contemporană a satului nostru românesc, în linii și culori. Am fi putut vorbi, fără a exagera de-o învozie a noului, de integrarea unor aspecte și repere, necunoscut satului de odinioară, toate însă așteptate oarecum, de mult simțindu-se lipsa lor în orizontul rural. Ele au apărut nu numai într-unul sau altul din punctele satului, nu într-o chipul pur și simplu în clădiri ori amenajări, nu numai în ameliorări funciare. În victoriile înscrise împotriva nisipurilor sau mlaștinilor. Erau prezente în interioarele țărănești, în modul de viață, înscrise în modul de-a gândi și preții lu-

rătăci pe sub coroana lor trufașă găinile ciugulind. Rodul lor este însă altul. E vorba de „bombyx mori”, de fluturile viermelui de mătase, de hrana larvei delicate, de sericultura practică pe scară largă în Dăbuleni, comună deținînd primul loc în materie. Venitul adus cooperativelor de mătase în sericultură e comparabil cu cel adus de zootehnie, ceea ce poate fi socotit șezăloniș. Și nu e. Ca să înțelegem aceasta trebuie să vedem cele două mii de corăbii răstirate peste sat, a duzilor bătrîni.

Să nu uităm, apoi, că între podobașii femeii, podobașea cea mai aleasă e marama de borangic, minuna ieșită și ea tot din mina femeilor.

Cum o fi arătînd primăvara, acolo, în sudul Oltenei, cu toți pomii înfloriți?...

ELOGIUL LUI MAI

NICOLAE TĂUTU

E patria în Mai frumoasă, puternică, înaltă, la fel ca primăvara, mi sînt de legendă urcă, maiestoașă, mai sus de balade freamătă țara.

Din hronice, slove străbune au înflorit în mari hidrocentrale; bucoave vechi ivesc azi din cîrăbune letopisul împlinirii sale.

Iar Argeșul dezgroapă în lumină vooedala sa aurie deslătînd cu pulberea ei fină eternității, cerc de poezie.

Fruntă mi-o plec în glorios Armîndeni sub largi arcade de oțel și pine sub smîl sulfurea țării pretutindeni zidind spre slăvi frontoanele de mîine!

(Urmare din pag. 1)

construcția socialismului la sate. „Practica demonstrează că puterea de convingere a faptelor — a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu în expunerea făcută la Congresul de constituire a Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție — că cooperativa agricolă de producție imbină în mod organic interesele (țărănimii) cu cele ale întregii societăți, constituie forma de unire a eforturilor oamenilor muncii de la sate și de organizare a producției agricole, valabilă pentru întreaga perioadă de construire a societății socialiste și comuniste”.

Încheierea cooperativizării agriculturii a marcat generalizarea relațiilor de producție socialiste în întreaga economie, victoria definitivă a socialismului la orase și sate. Așezarea agriculturii pe baza marii producții socialiste a fost cea mai mare victorie politică a partidului nostru, după cucerirea puterii.

Revoluția săvîrșită în relațiile de producție din agricultură, în viața socială a satului, a făcut din țărănimea o clasă stăpînită pe mijloacele de producție, pe munca și roadele eforturilor sale. Aceasta constituie un factor esențial al unității națiunii noastre socialiste. Victoria socialismului în agricultură a ridicat pe o treaptă superioară alianța clasei muncitoare cu clasa țărănimii cooperatiste în lupta pentru construirea vîrșii noi, pentru desăvîrșirea construcției socialiste în patria noastră. Totodată cooperativizarea a marcat începuturile procesului de ridicare a producției pe o nouă treaptă, a deschis largi perspective în vederea valorificării în măsură tot mai mare a rezervelor pentru intensificarea și sporirea continuă a producției pentru creșterea aportului acestei ramuri în ansamblul economiei naționale, pentru dezvoltarea economico-socială a satelor. În noua etapă de

dezvoltare a agriculturii — etapa desăvîrșirii relațiilor de producție socialiste la sate — statul a făcut în anii de după cooperativizare eforturi materiale și mai substanțiale în direcția dezvoltării intensive și multilaterale a producției agricole, modernizării acestor ramuri, organizării științifice a producției pe scară întregii țări.

În perioada 1960—1965, investițiile statului în agricultură s-au ridicat la suma de 29,5 miliarde lei, investiții de care au beneficiat în mare măsură și cooperativele agricole. La rîndul lor, cooperativele agricole au făcut în această perioadă investiții din fonduri proprii, la care se adaugă creditele pentru investiții primite din partea statului. Măsurile luate de partid și de guvern, imediat după terminarea cooperativizării, pentru o mai bună repartizare a specialiștilor agricoli, au asigurat cooperativele agricole cu cadrele necesare de ingineri zootehniști și medici veterinari. Dezvoltarea bazei tehnice a S.M.T. a creat condiții ea lucrările agricole să se efectueze într-un timp mai scurt ceea ce a dus la sporirea simțitoare a producției agricole.

Planul C.C. al P.C.R. din noiembrie 1965, pornind de la rolul sporit ce revine statului în dezvoltarea forțelor de producție, în consolidarea relațiilor socialiste de producție, în întărirea bazei tehnico-materiale a agriculturii cooperatiste a adoptat o seamă de măsuri privind îmbunătățirea conducerii și planificării în agricultură.

Agricultura cooperatistă, ca parte componentă a agriculturii țării, ridică în etapa actuală probleme deosebite de complexe privind conducerea și îndrumarea activității de producție și economic-financiară. Pornind de la aceste cerințe pe baza studiilor profunde și multilaterale a realităților satului socialist (Congresul al IX-lea al partidului a subliniat necesitatea creării unor organe proprii de conducere și îndrumare a agri-

culturii cooperatiste care să îndeplinească atribuții legate de coordonarea eforturilor cooperativele pentru sporirea producției agricole, de valorificare a acestor rezerve economice, precum și de mijlocirea relațiilor dintre unitățile agricole și alte organizații socialiste. Partidul a ajuns la această concluzie ținînd seama de diversitatea condițiilor materiale și economice, de cerințele producției și activității economico-financiare și gospodărești în cooperativele

CUT DE LA COOPERATIVIZARE, MUNCA RODNICĂ DESFĂȘURATĂ DE MASELE ȚĂRĂNEȘTI, CU SPIRITUL PERMANENT AL STATULUI SOCIALIST, A DUS LA CONSOLIDAREA ECONOMICO-ORGANIZATORICĂ A COOPERATIVELOR AGRICOLE, LA ÎNREGISTRAREA UNEI LINII ASCENDENTE ÎN CREȘTEREA PRODUCȚIEI AGRICOLE. Izvorul sporirii producției agricole și al creșterii veniturilor cooperativele îl constituie dezvoltarea an de an

în sporirea producției și în creșterea veniturilor bănești, fapt dovedit de tabelul de mai jos (în procente):

Indiciatori	1963	1964	1965	1966
I. Valoarea producției globale agricole:	100	100	100	100
a) vegetală	87,1	85,2	84,6	81,9
b) animală	12,9	14,8	15,4	18,1
II. La 100 ha de teren agricol:				
a) cereale (producție totală)	100	106	122	136
b) lapte (producție totală)	100	110	129	167
c) carne (producție marfă)	100	122	129	137
d) venituri bănești	100	110	119	140

De remarcat faptul că în ultimii ani ponderea sectorului agricol în economia țării a crescut, fapt dovedit de tabelul de mai jos (în procente):

Forța și dinamismul agriculturii cooperatiste

agricole, de faptul că țărănimii cooperatori sînt stăpîni pe averea unităților din care fac parte și pe roadele muncii lor.

Congresul cooperativele de producție, care a avut loc acum un an, a hotărît crearea uniunilor cooperatiste, desăvîrșindu-se în acest fel procesul de asociere și organizare a țărănimii pe scară întregii țări. Aplicînd în viață măsurile stabilite de partid, pentru prima oară țărănimia noastră, activitatea de producție și socială se organizează într-o formă unitară pornind de la sat, de la fiecare cooperativă și pînă la nivelul țării întregi. Ea dobîndește în uniunile cooperatiste o organizație economică obștească proprie, care îi dă posibilitatea să participe mai larg și mai activ, alături de clasa muncitoare, la conducerea societății noastre.

În ANII CARE AU TRE-

a proprietății obștești, realizarea din fondurile proprii de acumulare a unor importante investiții pentru mărirea și diversificarea bazei tehnico-materiale de producție. În prezent, averea obștească a cooperativele agricole este de 1,63 ori mai mare decît cea din 1962. Este important de arătat faptul că în ultimii trei ani, ponderea unităților agricole care dispuneau de mijloace fixe la 100 ha de teren agricol în volum redus a scăzut, la jumătate, în timp ce ponderea celor cu un grad de înzestrare mai ridicat s-a triplat. Valoarea fondurilor fixe raportată la o sută de hectare crește de la 87.300 lei în 1962, la aproape 160.000 lei la sfîrșitul anului trecut.

Întărirea bazei tehnico-materiale, ridicarea continuă a nivelului profesional al cooperativele, la cadrelor de conducere din unități, se reflectă în modul cel mai evident în rezultatele obținute

lui zootehnic în structura producției globale — indice de bază pentru o agricultură avansată — este în continuă creștere. Totodată, trebuie arătat că s-a acordat o atenție tot mai mare producției de cereale, îndeosebi de grâu și porumb. Anul trecut, de pildă, cooperativele agricole au realizat 9,5 mil. tone de cereale (față de 6,7 mil. tone realizate în 1962), cea mai mare producție obținută de către sectorul cooperatist de la încheierea cooperativizării.

Ceea ce s-a realizat în sporirea producției de cereale se datorează măsurilor luate de conducerea de partid și de stat pentru extinderea mecanizării proceselor de muncă, chimizării producției, creșterii suprafețelor irigate, asigurării unui potențial biologic ridicat la plantele agricole. În 1966, cooperativele agricole au primit, bunăoară, cu 30,2 la sută mai multe îngrășăminte chimice față de anul precedent,

sporită la creșterea permanentă a producției agricole raportată pe un locuitor, la o satisfacere mai bună a necesităților economiei naționale. În prezent, ponderea cooperativele agricole la formarea fondului central de produse agricole este de 55 la sută la grâu, 87 la sută la porumb, 78 la sută la floarea-soarelui, 74 la sută la cartofi, 100 la sută la sfecla de zahăr și tutun, 49 la sută la lapte de vacă.

REZULTATELE OBTINUTE DEMONSTRĂZĂ FORȚA ȘI DINAMISMUL AGRICULTURII COOPERATISTE, URIAȘUL SAU POTENTIAL ECONOMIC, SUPERIORITATEA RELATIILOR DE PRODUCȚIE SOCIALISTE. Cooperativele agricole își aduc an de an o tot mai mare contribuție la realizarea venitului național și la creșterea acumularilor socialiste. Construirea socialismului a schimbat din temelii viața satului românesc contemporan, a dus la ridicarea nivelului de trai material și cultural al țărănimii, fapt care se reflectă în sporirea veniturilor obținute de cooperatori, în creșterea volumului mărurilor desfăcute la sate, în amploarea construcției de case, în ridicarea unor noi școli, cămine culturale etc. La reținerile zilelor-muncă, cooperativele au primit anul trecut — în afară de importante cantități de produse — cu 3,2 miliarde lei mai mult față de anul 1962.

Începînd din luna ianuarie a acestui an s-a introdus, pentru prima dată în țara noastră, plata pensiilor membrilor cooperativele agricole de producție — care au trecut pragul bătrîneții ori și-au pierdut capacitatea de muncă — din fondul unic constituit prin contribuția anuală a unităților agricole cu o cotă de 3,5 la sută calculată din valoarea producției globale. După cum se știe, în afară de pensia de bază — pe care o primesc lunar — țărănimii cooperativele beneficiază de ajutor social din partea unităților agricole din care fac parte, au în folosință lotul personal, pot, pe măsura puterii lor, să lucreze în cooperativa agricolă fiind retribuiți ca și ceilalți membri, fără ca aceasta să afecteze drepturile de pensie. În 1966, de pildă, țărănimii cooperativele pensionari au primit, sub formă de ajutor din partea cooperativele agricole, 129.000 tone de grâu, 155.000 tone de porumb, 29.000 tone de cartofi, 150.000 litri de lapte, 89.000 tone de furaje și alte produse.

Incontestabil că ceea ce s-a realizat în anii care au trecut de la cooperativizare în domeniul dezvoltării agriculturii este doar un început. Pornind de la examinarea condițiilor concrete din țara noastră, conducerea partidului a subliniat și subînțeles în continuare că trebuie făcute eforturi deosebite pentru a se ajunge la nivelul unei agriculturi intensive, multilaterale, pentru a se atinge indicii de productivitate

sociale a muncii, de organizare și de eficiență economică a agriculturii din țările avansate. Cooperativele agricole au prevăzut ca în perioada actualului plan cincinal ritmul mediu anual de creștere a producției să fie de 7 la sută, ritm superior celui prevăzut pentru întreaga agricultură în 1970, de pildă, se va asigura — ținînd seama de întărirea continuă a bazei tehnico-materiale — o creștere a producției globale de 34 la sută față de realizările anului 1965.

EXISTĂ TOATE CONDIȚIILE CA ÎN URMĂTORII ANI AGRICULTURA COOPERATISTĂ SĂ SE RIDICE PE O TREAPTĂ SUPERIOARĂ DE DEZVOLTARE. Aplicarea întocmai a prevederilor statutului cooperativele agricole, document de o deosebită importanță adoptat la începutul anului trecut, crează cadrul necesar pentru largirea democrației cooperativele, stimularea spiritului de inițiativă creatoare a țărănimii, creșterea aportului fiecărui membru cooperativ la întărirea economică și organizatorică a unității din care face parte. Uniunile cooperativele își concentrează tot mai mult atenția pentru ca rezervele existente în fiecare cooperativă agricolă, îndeosebi în cele care nu au obținut pînă acum rezultate pe măsura posibilităților, să fie puse pe deplin în valoare. Statul ajută cooperativele agricole mai puțin dezvoltate, dar și acestea trebuie să participe cu forțele proprii la sporirea producției, alocînd sume corespunzătoare la fondul de acumulare, care să le permită creșterea veniturilor într-un timp cit mai scurt.

La capătul celor cinci ani care au trecut de la încheierea cooperativizării — eveniment constituit de sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale din 27—30 aprilie 1962 — sîntem îndreptățiți să an de an agricultura noastră va înscrise noi și importante succese.

ASA SE SCRIE ISTORIA

Biografii din marea biografie a oamenilor ce făuresc socialismul

consemnate de VIRGIL DĂNCIULESCU și BORIS BUZILĂ

Inseamnă împlinire. E poate cea mai adâncă expresie a ceea ce înseamnă iubirea de lucru și de oameni.

V

Satele din părțile Cimpulungului Moldovenesc, au trăit în ultimele zile ale lui aprilie, un mare freacă de gospodăresc. Zi-le cu soare, ca un vânt bun, au stăruit un îndemn care a cuprins toate așezările, toate gospodăriile. Rar să nu fi văzut pe cineva trăbind în ogrădă și rădăcină care să nu fi fost reparat ori refăcut, rar ca să nu fi cunoscut grija. Gospodarii din fire, țărani din satele Bucovinei, pareau a fi pornit să se întrecă pe ei înșiși, într-o aprigă, harnică, spornică, în-trecere.

Fervoarea gospodărească, transmisă din om în om, din sat în sat am înțeles-o și la statul popular rațional, potențată nu de dimensiuni administrative ci de elemente calitative noi. „Ne grăbim cu planul. Ne așteptăm cu el la rașină.” În biroul președintelui statului popular rațional pe o masă mare sînt desfășurate schițe, planuri pe hîrtie de calc. În linia fine se disting ca pe o hartă contururile Cimpulungului, așa cum va fi el peste cîțiva ani, cînd tot ce-i acum proiect, va fi atunci podoabă a orașului, a unui oraș de munte care-și va înzeca farmecul. În fața planurilor, președintele TRAIAN PITICARU, pare a ne da înțelegere în viitorul decor urban pe care zile și nopți întregi, în ample colective de studii și proiectări, a început să-l deslușească ca pe o realitate familiară. „Atunci să ne înțelegem! Va fi un oraș modern, elegant, un centru de atracție... Așa cum se cuvine să fie reședința unui oraș de gospodarii destoinici...”. Dorința celor din Cimpulung de-a asista la procesul de înfăptuire și înfrumusețare a orașului reprezintă într-un anume fel, la altă scară, dragostea gospodărilor de aici pentru lucrurile unde muncesc și trăiesc din tată-n fiu. Este sau nu rațional Cimpulung aproape în întregime electricificat? Are el sau nu în fiecare sat școală și în fiecare comună cămin cultural? Este el cîntăcit? Nu-s oare satele lui model de harnicie, de inițiativă gospodărească? Dacă toate stau așa, cum oare ar putea fi reședința unui asemenea oraș? „Un oraș în care omul să se simtă minunat. Să nu-l uite și să-l dorească să-l revadă — ne spune președintele. Apoi ne explică: în orice treabă se vede omul. În fabrică sau în pădure la tăiat lemn, în gospodărie, oriunde. La noi oamenii știu și cred asta. Un om se prețuiește după dorința lui de mai bine, după voința lui... Și asta am dovedit-o cu prisosință. Am făcut drumuri pe munte. Am dus lumina electrică unde nimeni n-are fi visat... De ce? Pentru că oamenii au și voință și putere să-o facă. Satele de pe aici sînt de sute de ani. Noi de mai puțină vreme; trebuie să trăim cu simțămîntul că n-am făcut degeaba umbra pămîntului... Așa ne vor pomeni cei care n-au venit după noi... Au să zică că n-am trăit în zădărnici.”

Convingerile lui Traian Piticar, nu s-au împlinit între pereții oricî de frumos împodobiți ai unui oricî de elegant birou. El s-au născut din voința raionalului, din munca făcută cu tragera de inimă în toate satele, din destoinicia și inițiativa gospodărească a deputaților, a sutorilor și sutorilor de slujitori ai treburilor de obște, aflați mereu în primele rînduri în munca de înfrumusețare, de bună gospodărie a așezărilor. Să-i cităm? Lista lor e lungă. Enormă. Să-i laudăm? Cu ce vorbe oare? Acestora cuvintele nu le ajung. Ei sînt deprinși cu opere pe care carul vremii nu le-a ros. Cu opere durate de veacuri de geniu popularului nostru. Și în ceea ce fac voiesc să lase ceva urmașilor. Proiectează, construiesc cu simțămîntul de cititori. Prezentul, știu că are prețuri fără gres, în viitor. E în această neștrămutată credință un simțămînt al duratei, al trăiniciei în veac.

IONIȚA G. ANDRON. Pînă la organizarea, în adevăratul înțeles al cuvîntului, a muzeului pe care și-l dorește și-l merită așeni, casa de care vorbim poate fi loc ea singură de muzeu.

Dar cine este acest Ioniță Andron, în bătrîna căruia își dau înțelegere, primiți cu egală ospitalitate, vizitatori de vază din țară și de peste hotare, alături de simpli îndrăgostiți de frumos, călători cu rucsacul și cu togiul de drumeție? Născut și crescut pe aceste meleaguri, în străvechea așezare oșenească Rașca, Ioniță Andron a învățat carte pentru a sluji zeita cu ochii legați — justiția — aflîndu-se pînă astăzi în slujba de jurist-consult la Negrești. Profesiunea și-o însoțește însă de peste cele trei decenii cu o pătimașă dragoste pentru fotografie. O dragoste care nu s-a manifestat nicînd ca un scop în sine, artistul nostru nefiind tentat, cel puțin pînă acum, de latura spectaculară, experimentală sau de performanță tehnică a „scrierii cu lumină”. Fotografia a considerat-o document etnografic și uman, oglindă credincioasă a unui univers rural de o incomparabilă originalitate. Numai așa se explică faptul că în colecțiile aceluiași Andron figurează piese de artă aplicată și decorativă, autentice folclorice, de o mare valoare artistică, strînse cu răbdare și chelălău într-o viață de om.

Trebuie să ai răgazul nopților lungi de iarnă ca să parcurgi, fie și cu ochi superficiali, miile de imagini, instantanee sau studiate capete de expresie, locuri și oameni din Tara Oașului — mai cu seamă oameni — alcătuiți documente capabile să aducă satisfacții, în egală măsură interesele științifice, setei de frumos, sentimentului de mîndrie patriotică pentru aceste locuri ca și pentru toate meleagurile țării.

Cele mai multe fotografii trăiesc prin ele înșile, într-o tipologie specifică cum este imaginea care ori fi trebuit să inspire pe realizatorii filmului „Ba poate și mai bine. Acesta ale mele, aștea cite sînt, sînt numai ale mele. La gospodărie și avuții țării. E altă treabă și altă răspundere...”. Nimeni nu ne putea determina să nu-l credem, privindu-l în ochii albaștri făcuți parcă anume să respingă disimularea, nesinceritatea. „Măsurile care urmează să se ia la noi, ca peste tot în G.A.S.-uri ne vor fi de mare folos. Uite, să luăm un caz concret. Inginerul nostru este foarte priceput, dar pînă acum era prins cu prea multe treburi, ca să ne poată veni în ajutor ori de cîte ori am fi avut nevoie. Și cerințele sînt din ce în ce mai mari. Acum el va fi legat mai mult de producție, vom avea cu cine să ne sfăluim mai des...”

Am înțeles să-l întrebăm pe maestrul Avădaniu cum își petrece timpul liber, dacă are răgaz să vadă un film, să citească o carte sau un ziar, să asculte radio, să deschidă televizorul și, ca o întrebare de actualitate, ce gîndește să facă de 1 Mai.

„Fac în fiecare zi drumul cu bicicleta de la Ițcani la Burdujeni, unde trebuie să fiu dimineața, după cînd. Mă întorc acasă la căderea serii unde mă așteaptă fetița ca să-i ajut la lecții. Primăvara îmi fac de lucru prin ogrădă și prin grădină. Dar ne mai rămîne, mie și soției, și un pic de timp pentru o gazetă, pentru aparatul de radio. De 1 Mai, ce-o să facem? Gîndiți-vă bine și-o să vedeți: trebuie să fiu la gospodărie. Treaba noastră n-are răgaz...”

Ne va fi greu de-acum încolo să găsim din grătarul arămiu stropit cu vin roșu ori cu bere blondă fără să ne aducem aminte fapta uriașă și ochii de copil care ne-a împărțit și poezia prozaicăi sale meserii.

III

Se zice că uneori înfățișarea unui om îi trădează vocația, pasiunile, înclinațiile. Dacă l-am fi întâlnit undeva pe DUMITRU AVĂDANIU din Ițcani, am fi fost îndemnați să credem că-i pădurar, unul dintre cei simțitori ai codrilor din „Tara de sus”, pe care i-am aflat nu odată istorisind pînă la vîrsta, ori izvodind singuri versuri, ca să-și omoare singurătatea. Avea în privire o candoare de copil, iar în glas liniștea omului care-și gîndește cuvintele, cîntîndu-le înainte de a le rosti.

Dacă ne-am înșelat în privința ocupației, pe undeva n-am dat gres, fiindcă asemenea pădurarilor îndrăgostiți de sălbăticiuni Dumitru Avădaniu, — maestrul la îngrășătoria de porci de la G.A.S. Burdujeni — este și el un mare iubitor de animale. O pasiune pe care, în cazul de față, vechile noastre prejudecăți mai pregătă s-o înscrie cu majusculă, după cum și profesiunea pe care o practică, poate apărea unora prin excelență prozică. „Munca într-o crescătorie nu-i lesnicioasă. Cere și pricepere și multă trageră de inimă...” E o profesie de credință, pe care maestrul ne-o exemplifică dornic. Calculele economice, socotelile gospodărești îi stau la îndemînă. Nu le face de grabă, precis, cu înaltă responsabilitate, cu siguranță deplină. Remarcăm, în glumă, că știe situațiile din gospodărie ca pe cele din propria lui casă. Ochii îi se luminează a bucurie. „Ba poate și mai bine. Acesta ale mele, aștea cite sînt, sînt numai ale mele. La gospodărie și avuții țării. E altă treabă și altă răspundere...”

Nimeni nu ne putea determina să nu-l credem, privindu-l în ochii albaștri făcuți parcă anume să respingă disimularea, nesinceritatea. „Măsurile care urmează să se ia la noi, ca peste tot în G.A.S.-uri ne vor fi de mare folos. Uite, să luăm un caz concret. Inginerul nostru este foarte priceput, dar pînă acum era prins cu prea multe treburi, ca să ne poată veni în ajutor ori de cîte ori am fi avut nevoie. Și cerințele sînt din ce în ce mai mari. Acum el va fi legat mai mult de producție, vom avea cu cine să ne sfăluim mai des...”

Am înțeles să-l întrebăm pe maestrul Avădaniu cum își petrece timpul liber, dacă are răgaz să vadă un film, să citească o carte sau un ziar, să asculte radio, să deschidă televizorul și, ca o întrebare de actualitate, ce gîndește să facă de 1 Mai.

„Fac în fiecare zi drumul cu bicicleta de la Ițcani la Burdujeni, unde trebuie să fiu dimineața, după cînd. Mă întorc acasă la căderea serii unde mă așteaptă fetița ca să-i ajut la lecții. Primăvara îmi fac de lucru prin ogrădă și prin grădină. Dar ne mai rămîne, mie și soției, și un pic de timp pentru o gazetă, pentru aparatul de radio. De 1 Mai, ce-o să facem? Gîndiți-vă bine și-o să vedeți: trebuie să fiu la gospodărie. Treaba noastră n-are răgaz...”

Ne va fi greu de-acum încolo să găsim din grătarul arămiu stropit cu vin roșu ori cu bere blondă fără să ne aducem aminte fapta uriașă și ochii de copil care ne-a împărțit și poezia prozaicăi sale meserii.

IV

Cine ajunge în Tara Oașului, și nu puțin sînt cei ce ajung astăzi acolo, mergînd pe drum de asfalt pînă la Negrești, izbuteste să cunoască și mai bine sufletul acestui tinut de legendă, dacă are prilejul și puțința să treacă pragul casei lui

disimulată modestie, el ține să precizeze că rezultatele obținute se datoresc sprijinului neprecupețit pe care l-a primit din partea inginerului Ion Dobre, a maestrului Arpad Varga, a muncitorilor Silvestru Moldovan și Augustin Jugreșean — toți alcătuiți după cum se exprimă, „un colectiv foarte activ”, fiecare cu „idei bine-venite”, fiecare contribuind ca proiectul să aibă „un plus de valoare”. „Ideea noii scheme mi-a venit încă de la sfîrșitul anului trecut — ne spune Gavril Pop. Au urmat zile și nopți de proiecte, de calcule. Firește, la început totul numai pe hîrtie. Mi-a fost de mare ajutor practica la Uzinele de la Ocna Mureșului. Acolo existau nu numai condiții de lucru asemănătoare, dar și o atmosferă de emulație, propice tuturor inovațiilor. Ea a făcut să încalcesc în mine o zestre fără preț — pasiunea pentru nou. M-am străduit s-o pun în valoare și aici, mai ales că am simțit, de la înființarea uzinei, că oamenii cu care eram chemat să muncesc acum erau tot alți de receptivi la lucrurile noi, ca și cei de la Ocna Mureșului. Sincer să vă spun, o clipă am avut impresia că instalația n-o să funcționeze, dar mi-am făcut repede curaj: prea au fost amănunțite și precise calculele ca să ne fi putut aștepta la o surpriză. N-au lucrat decât oameni foarte experimentați și mai ales, stăpîniți cu toții de o imensă pasiune. În orice muncă, pasiunea este prima cheie a izbîndei...”

Nu știm ce impresie ar putea face unui profan vederea bateriilor de evaporare, care au absorbit pasiunea, timpul de muncă (și poate și cel de odihnă), investițiile de inteligență ale interlocutorului nostru. Dar oricît de puține lucruri ne-or putea spune un nume de mașină și oricum ar arăta, sub minile, sub veghea ocratoare a unui Pop Gavril, ea vibrează asemenea unui rafinat instrument muzical. Ne-au venit în minte versurile lui Blaga: „Îți sînt de păcură minile și afumate zorile / Lucrătorule, cu sorful de piele albastră / Pentru tine mașinile cîntă / mai frumos decît privighetoriile...”

Cine-și mai amintește de reportajele lui Geo Bogza din Moldova, reportaje scrise pe urmele frontului, bine-și se ducă la Pașcani. Va putea sorbi din plin, cu nesat, într-o imagine plină de prospețime și viitoare bucuria învierii din cenușa vechii așezări ceferiste. În Pașcani de azi, înfățișate sînt și vechile etelere, devenite o mare și puternică întreprindere industrială a Moldovei, cu legătură de export în țări europene, asiatice și africane.

În orașul întinerit, în întreprinderea întinerită, am cunoscut un tînar ce nu va fi avut mai mult de patru ani cînd Pașcaniul părea a trece în neîntîlnire. E inginerul VASILE SERBULESCU, oltene de baștină, moldovenizat prin cei cinci ani de muncă la Pașcani și prin căsnicie. E șeful serviciului de organizare a producției, și cînd ne vorbește despre întreprindere pare o avea sub privire un organism viu, cu mușchi, cu nervi, cu sînge, cu memorie și gînd cutezător. Viața acestui organism o simte și încercă să-o stăpînească în intimitate. „Un profesor de-al nostru ne spune că facultatea îi dezvoltă gîndirea, te îndeamnă să înțelegi, să organizezi fenomenul economic, să-l stăpînești. Noi realizăm acum ce-am învățat. Și acest lucru îl facem pe temelia organizării științifice a producției... N-aș vrea să cred că ceea ce vă spun este doar o manifestare temperamentală. Dar cred, sînt convins că nu poate fi ceva mai captivant decît această muncă. Ea dă emoții ca organizarea notelor muzicale într-un cîntec... E-adevărat, sîntem abia la început, dar căile ce ni se deschid, pe baze științifice, duc spre perspective ispititoare. În locul unei activități de dispecerat, în care intervenea la un moment dat obișnuința și, pe drumul deschis de ea — de ce să nu spunem — rutina, inginerul e solicitat să creeze, să gîndească mereu producția, organizarea ei... Organizarea științifică pune în lumină valorile autentice, le creează cîmp liber de acțiune...”

Măcar că păstrează un timbru egal, o gesticație molcomă, delicată, glasul vibrează de entuziasm. „La o constatare unde am participat săptămîna trecută, cineva arăta că la o întreprindere gălățeană, în urma analizei făcute, s-a constatat că utilizarea timpului de lucru a inginerilor în activități cu adevărat ingine-

găzduiesc de-acum complexe procese de fabricație și cu cele aflate în construcție este prima imagine a unei țări în plină industrializare, tot așa și înfățișarea cu GAVRIL POP este, într-un fel, definitorie pentru un om legat de producție nu numai prin obligativități sociale, prin orele de muncă pe care le prestează în uzină, ci printro firească interpretare de înclinații și preocupări, printro comuniune intimă între exigențele și fiabilitățile existenței individuale și colective. La treizeci de ani — o vîrstă cînd mulți încă se mai „caută” — Gavril Pop este șeful uneia din principalele secții ale uzinei — „evaporare-calcinare” — autor al altorva importante inovații. Ultima dintre ele, înscrisă pe agenda actualității imediate, se înscrie și pe panourile festive cu care colectivul orădean va defila în dimineața zilei de 1 Mai, constituind și principalul titlu de onoare în bilanțul individual al lui Gavril Pop.

Așa cum însăși denumirea o divulgă, în filiera producției de alumina, secția evaporare-calcinare reprezintă momentul cheie al obținerii produsului finit — alumina calcinată, secția care, încheiînd un prim ciclu de fabricație își trimite produsele spre marea combinat de la Slatina. Prin natura procesului tehnologic, utilitățile acestei secții, respectiv bateriile de evaporare, sînt supuse, din cauza materiei prime pe care o prelucurează, la un înalt grad de uzură, care făcea practic imposibilă activitatea secției în timpul cînd aveau loc reparații capitale. Acum cîteva săptămîni, în seara zilei de 7 aprilie, a fost perfectată și pusă în funcțiune cu cheltuieli minime (două-trei mii de lei), o nouă schemă de evaporare care permite funcționarea instalației și în perioadele cînd au loc reparații capitale la anumite evaporatoare. Autorul acestui proiect, recunoscut de forul de specialitate autorizat — Institutul de proiectări pentru metale neferoase și rare — este Gavril Pop. Fără să-și conteste paternitatea, cu

I. Muncă, numele tău e pasiune

II. Tinerețea ridicată la cub

III. O profesie de credință

IV. Oașul scris „cu lumină”

V. Bucuroși de... frumos

Aceiași de fiecare dată și întotdeauna alții, Inițiu de Mai trăiește prin marea lui simbol, prin forța de seducție a unei tradiții, care a făcut din el, pentru cei ce muncesc de prelu-tindeni, o sărbătoare a înfrățirii, o sărbătoare a primăverii pururi biruitoare. Într-o veche alegorie, semnificativă acestei zile era exprimată printre-un fel de horă muncitorească, în care oameni din toate continentele înconjurau globul terestru cu un meridian al solidarității. Luptătorii comuniști purtau în gînd, în timpuri de nedreptate și silnicie, această imagine și pereții multor case de tem-niță au văzut-o cum ea se înfrîpă, încreștată în lemn sau modelată în miez de piatră. Iconografia sărbătorii s-a îmbogățit în anii noștri cu panorama stenică a marilor demonstrații populare. La vremea cînd natura își trăiește mirifica ei renaștere, cînd primăvara îmbracă aceste plaiuri în vestmint de baladă, piețele și bulevarele orașelor par să împumpe pentru o dimineață cromatica paștilor și livezilor în mai.

De-am putea cuprinde dintr-o privire pe întreg cuprinsul patriei, plină de manifestări, de-am putea aduna într-un singur sunet toate glasurile, într-un singur cîntec toate cîntecele care răsună din Maramureș pînă la marea cea mare am trăi o clipă de unică, imensă, coplesitoare marea. În nemăsurata ei forță am trasa coordonatele sărbătorii rostind bucuria, încrederea, mîndria poporului nostru liber, stăpîn pe destinele sale, neșovăielnic faur al propriei sale istorii. În această neîmărmurită explozie am putea desluși asemenea jberelor de lumină pe cerul instelat traicitoriilor biruințelor noastre.

În oceanul de chipuri luminate de bucurie i-am recunoaște pe cei ce înscriu prin dirigența muncii, prin flacăra pasiunii, prin strălucirea inteligenței noi și noi biruinți. I-am recunoaște pe constructorii hidrocentralei de pe Lotru, la Galați pe cei ce lucrează la marea combinat siderurgic, la Turnu Severin am înțeles între manifestanți oameni care biruie „Porțile

de Fier” ale Dunării. Prezența lor, prezența noilor colective încheiate în munca pentru înfrățirea sarcinilor trase de cel de-al IX-lea Congres al Partidului, dă noi dimensiuni demonstrative, dimensiuni care reflectă recunoscuta dezvoltare a României socialiste.

În revărsarea exuberantă a coloanelor ne-am obișnuit să vedem dincolo de firească jubilație, proprie tuturor momentelor sărbătorești, o datorie și un act de conștiință cetățenească. Mărturisim că i-am pizmuit de multe ori pe operatorii televiziunii care se află, în timpul demonstrațiilor în locuri înalte, de unde privește grandiosul flux omenesc le apare într-o perspectivă unică. I-am mai pizmuit și pentru putina pe care o au aparatele lor de a „culege” din fluviul manifestanților o singură „picătură”, un singur chip, surprins printre-o simplă mișcare de aparat, printre-un joc de lentile, în ipostaza de cîntare sărbătorească sau de responsabilă meditație. Sînt chipuri de oameni care se leagă de anumite fapte nepieritoare, de nume locuri asemene eroilor de legendă. Ei înfrunchează simbolic noua geografie, noua istorie a patriei, scrisă prin muncă înflăcărată de îndemnul Partidului.

Cu mijloacele de care dispune condeiul, am încercat să surprindem din această mare, imensă manifestare cîntec „gros-planuri”, potrivit „obiectivului” pe cîntă manifestanții din satele și satele de mii care pretutindeni ovaționează de Inițiu de Mai în numele biruințelor obținute, al victoriilor pe care le pregătesc, pentru forța conducătoare a poporului nostru — Partidul Comunist Român.

I

Printro-o fericită potrivire de împrejurări, primul dintre cei cinci ar putea fi și primul om pe care strălucim, intrat în țară prin punctul de frontieră de la Oradea, cu edificiile care

OAMENI CARE ACOPERĂ CU UMERII LOR

TOT CERUL

PREFATĂ LA O CARTE A LOTRULUI

Reportaj de CONST. SÎRBU

Fotografii: MIHAI POPESCU

Până a se vărsa în Olt, apele Lotrului străbat în goană văi adânci, mușcă la repezeală în bucătării din maluri, cară, minioase, adeseori, pietre și butuci cu forță herculiană. Cine ar putea opri o asemenea forță năvălitoare și i-ar putea împune calmul lacurilor cu fața liniștită? Întrebarea își găsește răspuns astăzi, când la Bicaz, la Argeș, pe Dunăre, s-au înălțat sau se înalță baraje monumentale care zăgăzesc cu piepturile lor milioane de metri cubi de apă.

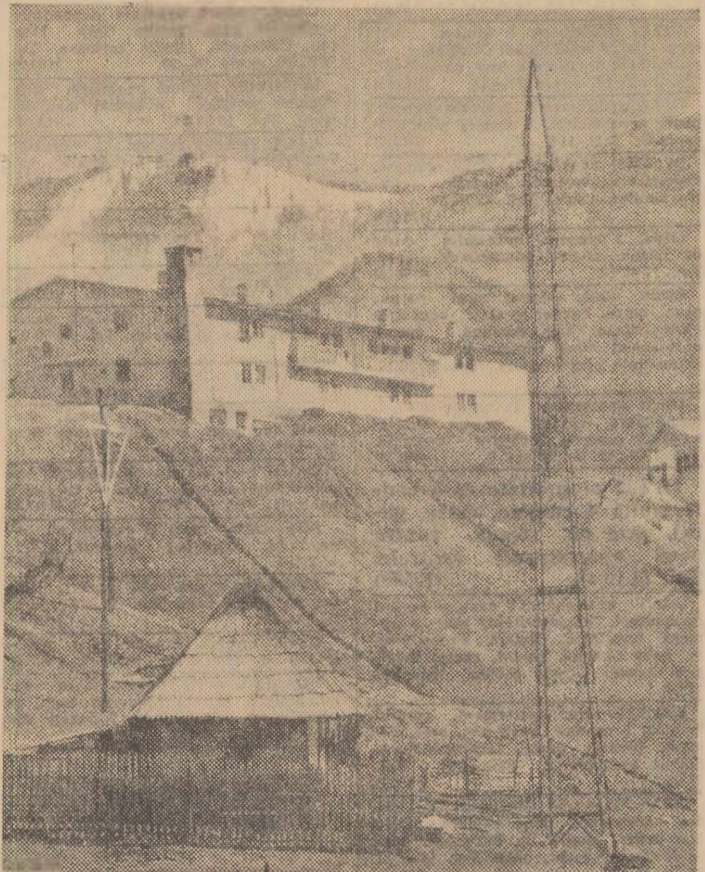
Am pornit-o pe Lotru, în sus, în mormurul apelor, printr-un peisaj ce-și pierde treptat sălbăciția, căci drumul încă îngust și rudimentar, ce se va transforma în șosea națională, legând Brezoiul de Petroșeni, cunoaște un neconvenit trafic, aducând utilaje, carburanți, materiale de construcție. Coloane de autocamioane, de basculante înainteză în inima munților, aducând neastimparul marilor șantiere. Liniștea văi Lotrului s-a ridicat ca o ceață spre culmi, deși nici acolo nu se mai poate așeza, căci și la cota ce ajung până aproape de 2.000 de metri sînt amenajate șantiere.

■ Prinde viață un proiect îndrăzneț

Actul de naștere al centralei hidroelectrice Lotru a fost semnat cu aproape doi ani în urmă, la cel de-al IX-lea Congres al partidului. Spre această vale s-au îndreptat oameni care participaseră la luptele victorioase cu apele și stîncile date pe alte șantiere hidroenergetice. „Cînd am venit aici, împreună cu încă doi mecanici și 15 mîneri, ne spunea mecanicul Vasile Tulin, ne făcuseră urechile a pustiu. Ne-am găsit găzduire pe la casele din sat și am început munca alungind caprele care ne încurcau treburile”. În această perioadă pregătitoare a atacării marilor lucrări a fost trasul conturului șantierului. Și nu este unul obișnuit, căci frontul de lucru se întinde pe o adîncime de 80 km. Vor fi înfinse 86 de capcane, peste munți și văi, pentru a fi captate apele diversilor afluenți ai Lotrului sau alte fire de ape, adunate în plen în fața barajului de la Vidra. Înalt de 122 m. el se va uita peste lacul de acumulare cuprinzînd cu privirile circa 300 milioane metri cubi de apă. Rețeaua de tunele și viaducte proiectate cu fermitate peste văi va mășura circa 150 km. Printr-un tunel de mari dimensiuni, apele vor fi aduse spre punctul Ciunget, la centrul amplasat în subteran, la o adîncime de circa 140 m, prevăzută cu trei agregate de cîte 170 megawați putere unitară fiecare. Măștile turbinelor vor fi învîrtite prin căderea torențelor de la o înălțime de 816 m. După ce-și vor face datoria, apele vor ieși prin galeria de fugă, debusare de la Mălaia, îndreptîndu-se spre Olt.

Proiectul acestei hidrocentrale este foarte îndrăzneț, căci unește într-un singur focar numeroase obiective aflate la mari distanțe, prevede străpingeri la înălțimi amețitoare, ia cu asalt masivi munți. Dacă or fi să treacă cite o zi pe la diversele puncte ale șantierului și-ar trebui cinci-șase luni și un bun antrenament de alpinist. Totul se desfășoară în condițiile unei lupte aspre cu natura, a unei încreștări în care omul izbindește pretutindeni. Lupta

lui este ușurată prin faptul că spre șantier se îndreaptă utilaje de mare eficacitate. Ing. Gh. Cocos, directorul grupului de

Colonia nu înseamnă numai cîțiva metri mai sus ci și un etaj pe verticala confortului

șantier, stabilit la comanda-mentul de la Voineasa, cu care am avut o convorbire în baraca lui tapetată cu hărți și grafice, a ținut să sublinieze mereu ceea ce este nou în tehnica aplicată, să vorbească despre utilajele moderne de execuție, cum sînt dispozitivele de perforare, agregatele complexe de excavat ce permit obținerea productivității la nivelul celor mai bune realizări ale tehnicii moderne.

■ Pe aripile „Rîndunicii“

Nu este nimic paradoxal în faptul că pentru a avea energie electrică este nevoie de... energie electrică. Această energie este ca singela care circulează prin toate artele șantierului. Ici, colo, am înțeles mici grupuri electrogene, cu rol de uzine. La Ciunget a fost instalat un grup Diesel de 2.800 C.P. ce alimentează și alte puncte. Dar aceste surse de energie nu pot satisface necesarul și cu atât mai mult în fazele următoare. Singura racordare la rețeaua națională rezolvă problema. Dar situația nu este de loc simplă. Pentru a aduce curent de la Sadu la Ciunget, pe o linie de 28 km, trebuie trecute virfurile înalte de peste 1.900 m. ca Rînieu și Dobrun. Montarea stîlpilor cere eforturi supraomenești. Totuși situația se simplifică, căci, aproape de Voineasa a fost amenajat un mic aeroport pentru elicoptere. După o sumară explicație dată de șeful lotului de electromontaj, N. Bunaciu, urcăm într-un elicopter care transportă la înălțimi stîlpi de fier și lemn,

oameni entuziaști. Terasa săpată aici e ca un balcon situat deasupra coloniei de la Voineasa. Privim din balcon împrejurimile, finindu-ne strîns pulpanele hainelor umflute de un vînt ce nu respectă regulile politetiei pentru cei veniți în oșpeție. „Rîndunica” noastră

■ Parabola Mălaiei

Primul obiectiv, venind de la Brezoi, este galeria de fugă de la Mălaia. În limbajul tehnic, ea este numită „parabolă”, dat fiind forma ei specifică. Pe pereții de la intrare este așezat un fileu de pinză pentru a se evita eventualele căderi de pietre. De altfel, pe toată ruta pînă aici se pot citi avertizările: „Atenție, cad pietre!”. Din galeria luminată de un șir lung de becuri, ca pe un mare bulevard, vedem ieșind o siluetă. Cînd a apărut la lumina zilei, distingem chipul unei fete,

ne așteaptă să ne luăm din nou zborul, după ce și-a încălcat în gușă sacii și fiare. Cîte eforturi ar fi cerut omului montarea fără ea, a acestor stîlpi ce pășesc uriește peste păduri dese de brazi și prăpăstii întunecoase?

■ Castelanii

Există printre muncitorii de la Ciunget vreo optzeci care trăiesc la Castel. E vorba de castelul de echilibru aflat la circa 1.400 m înălțime. De aici, apele venite de la barajul Vidra prin tunelul principal de aducțiune, prin viaductele de la Măneasa și Rudăreasa vor trece printr-o conductă forțată și se vor rostogoli spre centrul. Castelu este deci o poartă prin care apa va căpăta bile de voie pentru a merge în uzi- na subterană. Termenul pompos de „castel” te duce cu gîndul la vechii seniori, trăind o viață plină de belșug, în speșe. Deocamdată, castelul de la Vinăta se zărește sub forma a două dungi albe. Traiul oamenilor de aici nu este de loc de învidiat, decît sub raportul realizărilor. La această altitudine au venit numai bărbai. Femeile și copiii au rămas în colonie. Cu deosebită greutate au fost aduse la această înălțime rulotele, adică vagoanele dormitor, pe roate. Tractoriștii au muncit mult pînă le-au văzut sus. Castelanii nu se pot bucura de avantajele coloniei. Mîncarea le este adusă cu marmita, apa în bidoune. Baia o fac atunci cînd merg la blocurile de pe malul capricioasei ape a Lotrului. Parcă or fi niște asediați. Drumul pînă la ei marchează recorduri personale de ascensiune. Ing. Al Simionescu, șeful șantierului,

Primul și ultimul venit pe șantierul de la Ciunget, ambii vechi prieteni de muncă de la Argeș, ca și inginerul, de altfel...

găsește ecou în rîndurile tuturor aceluia care, în galerii sau în afara lor, își desfășoară activitatea cu gîndul că munca lor se încadrează în uriașul suvoi al muncii constructive ce se desfășoară în patria noastră, mereu mai înfloritoare în anii socialismului.

sibilitatea de a trăi ca în orice oras. În colonia Voineasa mi-a atras atenția un amănunt nu lipsit de importanță. Deasupra unei cabane, pe o firmă era scris: „Coafură”. Așadar, viața în colonia de la Voineasa, la aproape 100 km depărtare de Rimnicu Vilcea și la peste 100 km de Sibiu, viața își desfășoară cursul normal. Pretențiile față de coafor nu sînt mai mici decît în altă parte, cum nu sînt mai mici nici față de croitor sau pantofar.

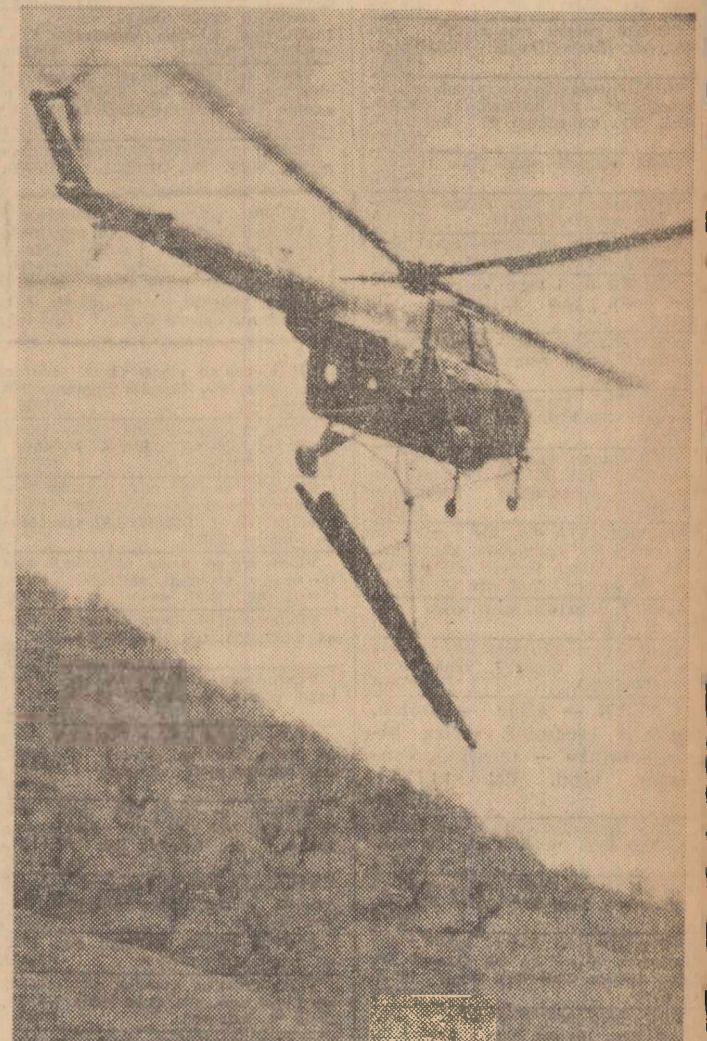
La Măneasa, departe, între munți, cu cîteva săptămîni în urmă, întreaga colonie cazată în rulote a trăit un eveniment deosebit. În familia muncitorului Nicolae Antoci s-a născut primul copil. Primul în familia lui și în colonie. La petrecere a luat parte toată lumea. Naș a fost șeful de lot. Vestea s-a răspîndit ca fulgerul pe tot șantierul. De pretutindeni a plouat cu felicitări, lată că oamenii veniți din cele mai îndepărtate colțuri de țară s-au înfîlțit și înfrățit în muncă, au format o mare familie. Distanțele și greutatea nu-i sperie chiar dacă fiecare ar trebui să muncească într-un castel ca cel de deasupra pipernicitului sat Ciunget, trezită și el la altă viață.

■ Întîlnire sub pămînturi

Imprumutăm o casă și însoțim de Constantin Varga, inginerul șef al șantierului Ciunget, pîtrundem în accesul principal. Pe lîngă zid trec tuburi de diferite dimensiuni. Sînt conducte de ventilație, de aer comprimat, de apă potabilă și pentru perforare umedă, tuburi pentru evacuarea apei din galerii. Treccem pe sub arcul de triumf

construit în piatră și cu cît intrăm mai în adîncime, cu atît simțim mai presant nevoia poaice, neluată în seamă pe sol.

O parte din pereții galeriei au făcută cămășuiala de ciment printr-un strat gros de 30 cm. La o anumită distanță înțîlnim niște schele pe sub care trecem

Zborul „Rîndunicii” nu este împiedicat de stîlpii ce-i cără spre culmile munților pe unde va trece „înaltă”.

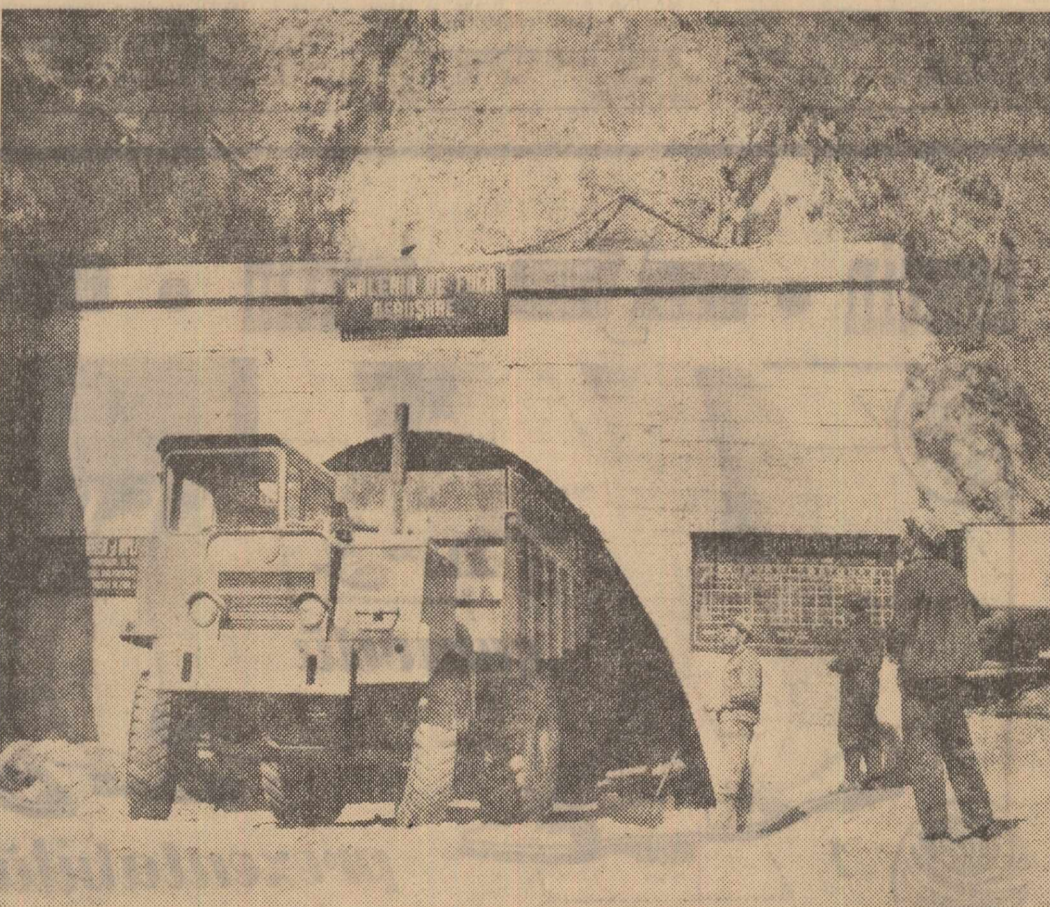
cu grijă. La înălțime, sub bolta de piatră, lucrează brigada de betonisti a lui Costache Velicu. Cineva îl strigă din răspuneri. Zgomotul basculantei, al perforatoarelor, acoperă vocile. De pe schele coboară un bărbat în puterea vîrstei, care ne strînge mîna viguros. Este gata să-și dea toate mășurile tehnice și de loc dispus să vorbească despre sine. De aceea îl rugăm să ne vorbească despre sprițuirea pereților după noua metodă ce dă un bun randament. Costache Velicu capătă elocință explicîndu-ne cum se folosește amestecul uscat de ciment, nisip, pietriș, improscat de o pompă și amestecat la capătul furtunului, înainte de ieșire, cu diverse adaosuri și apă. Pasta ce se obține pe această cale are omogenitate și prezintă maximum de rezistență. Proba ce ne-o face, ducîndu-ne în fața unui perete sprițuit este edificatoare. Pe deasupra acestei flanelă fără porozități se așează apoi cămășu de ciment. Brigada lui Velicu, nu numai de betonisti, ci și de „lenjeri” în piatră și ciment, ce numără 28 de oameni înaintea-ză repede în urma celor care

taie drum în piatră îmbîntîndu-și eforturile cu brigada de constructori a lui Francisc Fălap. În tunel i-am cunoscut, fără a-i vedea, întrucît erau în primele rînduri, la înaintare, pe maistrul mecanic Emilian Bos-tan și pe maistrul energiei Florea Grof. I-am cunoscut prin serviciile asigurate în mod ireproșabil la iluminat, la transportul energiei electrice și al funcționării aparatului. „Lor”, ne spunea inginerul Al. Simionescu, șantierul nostru le datorează toată recunoștința pentru conștiinciozitatea cu care răspund sarcinilor căci în în spate toate instalațiile și la orice oră din zi și noapte sînt gata să alerge acolo unde se simte nevoia”.

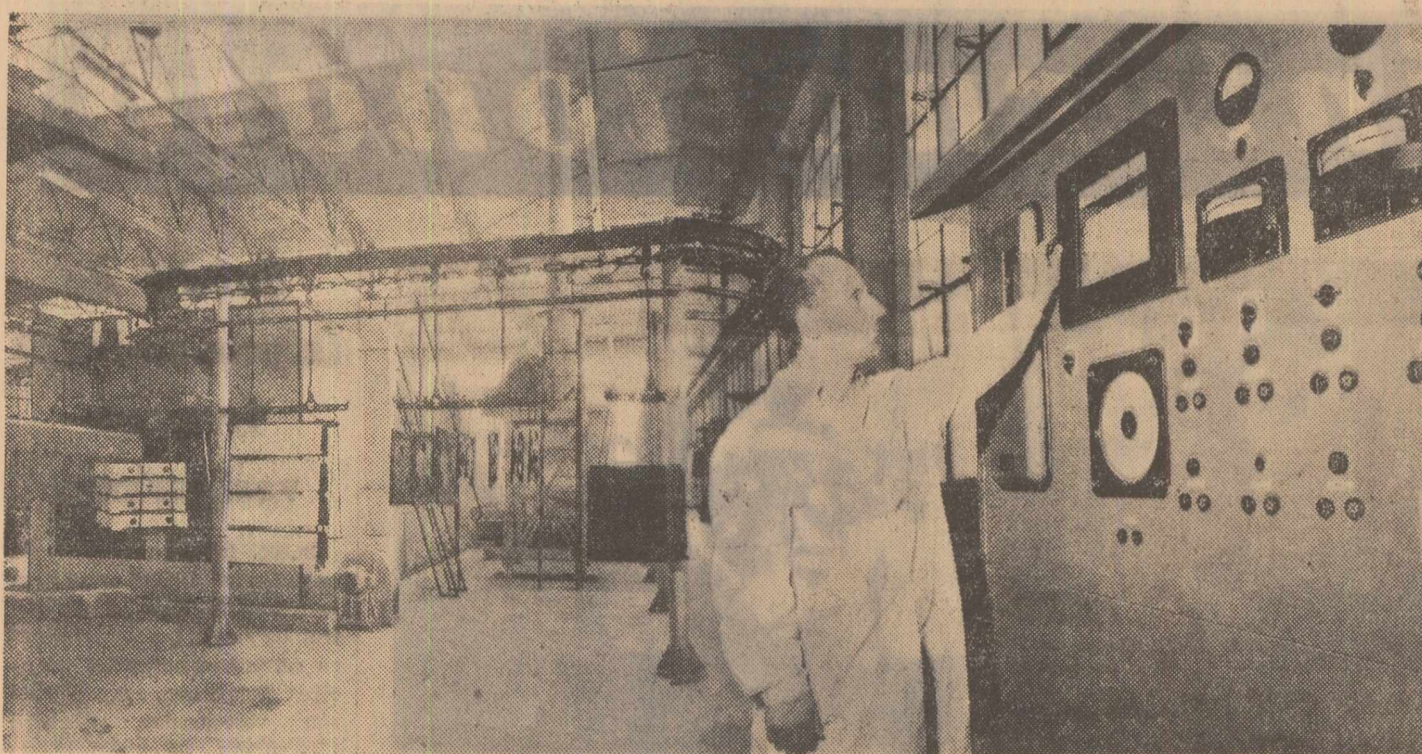
Brigăzile de la accesul principal merg în ritm din ce în ce mai intens spre inima de piatră a muntelui. Angajamentele înscrise pe tablile de la intrare se înfăptuiesc: de la 30 m.l. pe lună, ei au ajuns la 55 m.l. și au tendința de a depăși și această cifră, căci oamenii înțîlniți pe calea subterană conștatează sub formă de aliaj entuziasmul lor cu experiența acumulată de-a lungul anilor.

După ce ai cunoscut tainele hidrocentralei de pe Lotru, după ce ai cunoscut oamenii ce lucrează aici, pleci cu impresii de neșters. Lotru nu-ți mai apare sălbatic, munții, aceste „circonvoluțiuni de calcar” cum îi numește în „Cartea Oltului” Geo Bogza, își pierd din duritatea lor. Profilul omului de aici crește mereu pînă la pierderea conturului fizic, ajungînd, după expresia aceluiași scriitor, să plutească alături de marile constelații, să acopere cu umerii lui tot cerul.

Pe această vale se scrie în piatră o măreață Carte a Lotrului, o carte a luminii ce se naște din unda rîului zăgăzuit la barajul de la Vidra.

Din galeria de la Mălaia iese basculanta ce înlocuiește o garnitură de cincisprezece vagoane

Prin punerea în funcțiune a noii secții de emalaj de la întreprinderea „1 Septembrie” din Satu Mare, procesul de fabricație a mașinilor de gătit cu gaze s-a îmbunătățit substanțial. În clădire: Maistrul Ilie Păruș urmărește, la panoul de comandă, funcționarea cuptorului tunel

Foto: M. ANDRESCU

1 MAI

(Urmare din pag. 1)

din nou adăunarea sa la țelurile luptei ce se duc pe arena internațională pentru pace, pentru progres social, pentru socialism. „Porind de la răspunderea ce-i revine fiecărui guvern, mare sau mic, fiecărui popor, a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu — Republica Socialistă România desfășoară o intensă activitate internațională în slujba păcii și securității, pentru colaborarea între popoare.

În centrul politicii externe a partidului și guvernului țării noastre, se află întărirea prieteniei și alianței frățestre, adăunarea colaborării și cooperării multilaterale cu toate țările socialiste. În același timp, România

dezvoltă relații cu toate țările lumii, indiferent de orientarea lor socială.

Punind la baza politicii sale externe principiile independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamsteștii în treburile interne și avantajul reciproc, respectul dreptului fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta, țara noastră constituie un factor activ de promovare a ideilor păcii și colaborării în întreaga lume.

Sărbătorim ziua de 1 Mai îndeplinind tot mai susțegul muncii pentru îndeplinirea sarcinilor mărețe trasate de partid, afirmând tot mai răspicat crezul nostru de solidaritate cu forțele care luptă pentru triumful ideilor păcii și socialismului, ale prieteniei sincere cu toate popoarele lumii.

Bilant de succese

(Urmare din pag. 1)

pletată cu alte măsuri, a ajutat colectivul Combinatului siderurgic din Hunedoara, ca, în primul trimestru din acest an, să onoreze toate contractele încheiate. E într-adevăr un succes care merită aprecieri, mai ales că luna aprilie a confirmat startul bun din primul trimestru.

La 26 aprilie, o dată cu încheierea zilei de muncă a ultimului schimb de lucru, colectivul FABRICII DE CONECTII SI TRICOTAJE „BUCURESTI” a raportat îndeplinirea planului de producție pe primele patru luni ale anului. Altfel spus, colectivul marii întreprinderi buciureștene a scurtat fiecare lună cu câte o zi. Un succes de prestigiu, la realizarea căruia s-a adus contribuția și complexul de măsuri pentru organizarea științifică a producției și a muncii. Desigur — că efectele activității colectivelor de organizare științifică a producției și a muncii se vor releva mai pregnant în lunile ce urmează, o dată cu aplicarea

întregului complex de măsuri propuse.

În cadrul acțiunilor de organizare științifică a producției, colectivul UZINEI „ELECTROPULVERE” acordă atenție necesară mobilizării rezervelor de care dispune, în măsură să conducă la rentabilizarea produselor planificate cu pierderi.

Pentru acest an, un număr de 20 de sortimente au fost prevăzute ca nerentabile în planul prețului de cost, rezultând o depășire a acestuia cu 2.339.000 lei. Colectivele însărcinate cu cercetarea posibilităților de rentabilizare au găsit resurse care lichidează pierderile la un număr de șase sortimente, obținându-se un efect economic de aproape 900.000 lei.

În trimestrul întâi al anului, indicatorul producției marie — vîndută și încașată la COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LEMNULUI DIN PI-TESTI — a fost realizat în proporție de 102,3 la sută, iar planul pe luna aprilie s-a îndeplinit, la acest indicator, în ziua de 27 aprilie.

SUB SEMNUL LUPTEI PENTRU CAUZA PĂCII ȘI PROGRESULUI OMENIRII

Ziua de 1 Mai este sărbătorită de întreaga omenire muncitoare sub semnul marilor schimbări innoitoare petrecute în lume, al puternicului avânt al luptei popoarelor pentru libertate, independență și suveranitate națională, pentru progres social, prosperitate și pace.

Străduindu-se din răsputeri să stăvilească uriașul proces revoluționar ce se desfășoară în lume, să împiedice mersul ascendent al omenirii, cercurile reacționare imperialiste recurg la întregul arsenal, exercitând presiuni economice și comploturi și deindându-se la represalii și intervenții militare fatise.

Amplora fără precedent a mișcării de eliberare națională din țările coloniale și dependente, intensificarea acțiunilor revendicative ale clasei muncitoare din țările capitaliste și implementarea tot mai accentuată a acestora cu lupta în continuă creștere a forțelor păcii împotriva cursei înarmărilor și a politicii agresive a imperialismului, pentru încetarea intervenției imperialiste a Statelor Unite în Vietnam, pentru securitate și pace în lume — iată bilanțul pe care-l prilejuiește în acest an tradiționala sărbătoare a oamenilor muncii de pretutindeni — Ziua de 1 Mai.

Cînd brațele muncii coboară...

Într-un cartier de cocloabe, „bidonville”, din Madrid a avut loc recent o întrunire a peste 300 delegații sindicali din întreaga Spanie, care au adoptat un program de acțiune pe care-l consideră drept „cel mai important eveniment”. Documentul, în afară de afirmarea dreptului muncitorilor de a organiza propria lor structură sindicală, mai cere ca viitoarea lege sindicală să fie elaborată de muncitori și nu de către funcționarii asăzisei mișcări naționale sindicale sau de către guvern.

Intrunirea s-a ținut concomitent cu grevele și amplele manifestații din Asturia, Madrid, Sevilla și Bilbao, la care s-au raliat muncitorii de la majoritatea întreprinderilor din Tara Basculor. Conducătorii sindicali spanioli, odată cu încheierea întrunirii lor, au dat instrucțiuni pentru modul în care să se organizeze o manifestare care va avea loc la 1 Mai în centrul Madridului.

La chemarea Comitetului Unit pentru organizarea celei de-a treia etape a tradiționalei „ofensive de primăvară”, sute de mii de muncitori japonezi au declarat greve pentru a sprijini revendicările lor privind majorarea salariilor, garantarea unui salariu minimal și încetarea creșterii prețurilor.

Luna aprilie a fost marcată în Statele Unite de numeroase greve, cea mai importantă fiind aceea la care au participat peste 50.000 de muncitori

de la întreprinderile de cauciuc: Goodrich, Firestone și Uniroyal. Pentru a împiedica încetarea lucrului de către muncitorii feroviari, președintele Johnson a semnat o hotărîre prin care interzice pînă la 3 mai orice grevă, iar patronii principalilor întreprinderi de transport rutier, ca măsură de represalii împotriva grevei declarate de sindicatul soferilor de autocamioane, au declarat „lock-out” lăsînd astfel fără lucru aproximativ 450.000 soferi.

Creșterea somajului în unele țări din Europa occidentală ilustrată prin cei 610.473 rămași fără lucru în Anglia, sau alți 673.600 din Republica Federală a Germaniei, împreună cu ascuțirea conflictelor sociale din Franța au avut semnificative reflectări pe plan politic. Scăderea popularității laburistilor în alegerile municipale și masiva creștere a numărului de voturi pentru candidații stîngii, cu ocazia celor două tururi de scrutin pentru alegerile de deputați din Franța reliefează consecințele politice ale acțiunilor revendicative multifațetate.

„Anuarul statistic al muncii pentru anul 1966” publicat recent de Biroul Internațional al Muncii de la Geneva, arată că în țările capitaliste și mai cu seamă în țările în curs de dezvoltare, somajul este în creștere, datorită faptului că dezvoltarea economică continuă să rămîie incapabilă de a oferi locuri de muncă pentru toate brațele existente.

Pe fronturile luptei anticolonialiste

Un avînt deosebit a luat, în ultimul timp, mișcarea de eliberare națională a popoarelor din țările coloniale și dependente. În Africa, coloniștii portughezi sînt puși în prezent în situația de a lupta împotriva mișcărilor de eliberare din trei teritorii aflate sub dominația lor — Angola, Mozambic și Guineea — portugheză — și sînt în mod real amenințați cu deschiderea unui al patrulea front în insulele Capului Verde. Din armata de 135.000 de militari a Portugaliei, peste 80.000 sînt în Africa, iar cheltuielile pentru războiul din colonii sale se ridică în actualul exercițiu financiar la aproape șase miliarde de escudos. În Angola, lupta de eliberare națională se desfășoară pe trei fronturi — cel din provincia Cabinda, cel din nord și cel din sud-estul țării, existînd în prezent, după cum apreciază conducătorii Mișcării Populare pentru Eliberarea Angolei (M.P.L.A.), perspective reale pentru extinderea insursecției armate pe întreg teritoriul țării. În Mozambic, forțele Frontului de Eliberare a Mozambicului (FRELIMO), controlează efectiv o cincime din teritoriul acestei țări, populat de un milion de oameni. În Guineea portugheză, forțele patriotice se află într-o permanentă ofensivă, controlînd peste jumătate din teritoriul țării, în care trăiesc aproximativ 50 la sută din întreaga populație.

O amplasă crescîndă a, de asemenea, în ultima vreme, mișcarea de eliberare a popoarelor din Rhodesia, Africa de Sud-Vest, Swaziland, Irfi și Sahara spaniolă. Deosebit de active au devenit, în ultima vreme, acțiunile forțelor patriotice din amiratele care formează așa-numita „Federație a Arabiei de Sud”, și, îndeosebi, din Aden și din Sudan ocupat al Yemenului, unde, ca urmare a extinderii mișcării revoluționare pe întreg teritoriul, autoritățile coloniale au decretat starea de asediu, recurgînd la sălbătiea represaliilor împotriva populației. În Asia, Africa, America Latină, pretutindeni în teritoriile subjugate, popoarele, asuprite din bătaie pentru stîrpirea a necronului sistem al colonialismului.

„Federația a Arabiei de Sud”, și, îndeosebi, din Aden și din Sudan ocupat al Yemenului, unde, ca urmare a extinderii mișcării revoluționare pe întreg teritoriul, autoritățile coloniale au decretat starea de asediu, recurgînd la sălbătiea represaliilor împotriva populației. În Asia, Africa, America Latină, pretutindeni în teritoriile subjugate, popoarele, asuprite din bătaie pentru stîrpirea a necronului sistem al colonialismului.

Zilnic ne parvin știri din nu-

NU-I PACE SUB MĂSLINII SUDULUI

(Urmare din pag. 1)

ceea ce s-a întîmplat pe liniile latitudinale, unde pămînturile au fost ocupate de țărani nevoiași, confirmă încă o dată că fără o planificare sîntătoasă, fără intervenții hotărîte pentru a se curma războiul, nu se va putea ajunge niciodată la o viață normală, ci numai la extinderea ruinei. Situația existentă astăzi, poate fi comparată cu apele lăse la voia soartei, care în loc să slujească binelui, sînt generatoare de dezastre.

Pentru țărani sicilieni, care muncesc pe pămînturi ce nu le aparțin, ori pe peteculelor lor de teren, viața e aspră. Chiar dacă ar pleca în pribegie, cîuindu-și de lucru în industrie, ei n-ar avea locuri de muncă, deoarece zonele industriale sînt reduse. Să nu, ultimul apoi completă ignoranță, alimentată de analfabetism și obscurantism, încaperea spirituală și morală.

Dar nu-i mai puțin adevărat că din această Sicilie au pornit nu odată inițiative îndrăznețe, că aici s-au născut

acțiuni inteligente și sîntătoare care au ținut spre schimbări. Consecințele s-au văzut. Bundoară, în valea Belice, la Jato și Carbi, masele au acționat cu hotărîre pentru construirea unor canale de irigație pe pămînturile secătuite de arși, trezirea la viață a unor comune lăse în paragină, fără apă potabilă, fără școli; ele au luptat pentru lichidarea analfabetismului și a acelei plagi sociale care este Mafia, pentru ridicarea în aceste zone oropsite a unor obiective industriale capabile să absoarbă marea armată a somerilor și a punerea în valoare turistică a zonei Selinunte, unde se află un antic oraș grec.

La mijlocul lunii martie, am participat alături de mii de țărani sicilieni la acele „Marșuri speranței” de 6 zile, străbătînd distanța de 140 de kilometri dintre Trapani și Palermo. Demonstrația, impresionantă prin amploarea ei și prin lozincile ce o însoțeau, a constituit un moment de seamă în viața insulei, tocmai datorită faptului că ea a

chemat la adoptarea unor măsuri menite să ducă la reformele dorite și să ateste că nu-i pace sub măslinii sudului Ierului.

Dar cu toată gravitatea problemelor sociale ale Siciliei, putem avea să ne rezumăm numai la ele, putem amora necesitatea unei dezvoltări social-economice sîntătoare a țării care să deschidă noi perspective luptei pămîntului sudului, și nu numai lor? Nu aveam dreptul moral să nu auzim ecoul îndepărtat al bombelor ce seamănă moartea în Vietnam. Oamenii Siciliei au cerut într-un glas încetarea bombardamentelor și a agresiunii americane din Vietnam, și-au exprimat dorința lor vie de pace, de solidaritate cu toate popoarele oprimate, de prietenie cu țările lumii. Căci pacea, înseamnă progres, iar progresul bunăstare și liniște.

Anumiți oameni politici investesc puterea în alchimia vicleană și subtilă a acelor agresive. Iată de ce, noi sudici, care știm prea bine că însemnăm mizeria, ne-am adresat tuturor celor de bună credință, cerîndu-le să intervină, ca într-o reacție în lanț, asupra propriilor guverne, pentru ca ele să reprezinte efectiv voința de pace și de viață a popoarelor lor.

Cu un secol în urmă, Garibaldi și revoluționarii săi au spus, debarcînd pe tîrmul Siciliei: „Aici se întregeste Italia sau se moare”. Astăzi, noi nu putem să nu amplificăm această lozincă, prin lupta noastră unită, declarînd simbolic: „Aici se făurește noua Sicilie, sau se moare!”

Nu vom înceta să ne spunem răspicat cuvîntul pînă cînd dreptatea celor mulți și nevoiași, nu va triumfa.

Realizările colectivelor din întreprinderile Industriale ale regiunii Suceava

SUCEAVA (coresp. R.L.). — În cîntecul zilei de 1 Mai întreprinderile industriale din regiunea Suceava au raportat îndeplinirea cu trei zile înainte de termen a planului producției globale. Valoarea producției suplimentare se ridică la 36.500.000 lei.

Eforturile pentru organiza-

rea științifică a producției și muncii au fost înecununate de succes. În primul trimestru al anului datorită creșterii productivității muncii cu 1,7 la sută s-a obținut o reducere a prețului de cost cu 14.174.000 lei precum și beneficii suplimentare în valoare de 16.457.900 lei.

Ieri • Azi • Mîine

Plecarea unor delegații sindicale

peste hotare la sărbătoarea zilei de 1 Mai

Delegații ale Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor au răspuns invitațiilor de a lua parte la manifestările prilejuite de sărbătorirea zilei de 1 Mai și au plecat zilele acestea în următoarele țări:

În R. P. Bulgarie, delegația condusă de tovarășul Dumitru Leonte, membru al Consiliului Central, președintele Consiliului regional Iași al U.G.S.R.; în R. S. Cehoslovacă, delegația condusă de tovarășa Maria Croitoru, vicepreședinta al Comitetului Uniunii sindicatelor din comerțul de stat și cooperarea de consum; în R. P. D. Coreeană, delegația condusă de tovarășul Ion Udrea, membru al Consiliului Central, președintele Consiliului regional Cluj al U.G.S.R.; în Republica Cuba, delegația condusă de tovarășul Nicolae Leguin, vicepreședinte al Comitetului Uniunii sindicatelor din întreprinderile economiei forestiere; în R. D. Germană, delegația condusă de tovarășul Roman Pîrcea, membru al Consiliului Central, președintele Consiliului regional Banat al U.G.S.R.; în R. P. Mongolă, delegația condusă de tovarășul Iosif Catranici, vicepreședinte al Comitetului Uniunii sindicatelor din instituțiile administrative de stat și sfaturile populare; în R. P. Polonă, delegația condusă de tovarășul

Nicolae Popescu, președintele Consiliului regional Oltenia al U.G.S.R.; în R. P. Ungară, delegația condusă de Constantin Herescu, secretar al Consiliului Central al U.G.S.R.; în U.R.S.S., delegația condusă de tovarășul Ion Vilšan, membru al Comitetului executiv al Consiliului Central al U.G.S.R., șef de secție la Consiliul Central; în Algeria, delegația condusă de tovarășul Tudor Constantin, membru al Comitetului executiv al Consiliului Central al U.G.S.R., președintele comitetului Uniunii sindicatelor din instituțiile administrative de stat și sfaturile populare; în Republica Arabă Unită, delegația condusă de tovarășul Decebal Colliță, membru al Comitetului executiv al Consiliului Central al U.G.S.R., președintele Comitetului Uniunii sindicatelor din unitățile sanitare; în Guineea, delegația condusă de tovarășul Mihail Gheorghie, membru al Consiliului Central, președintele Consiliului regional Mureș-Autonomă Maghiară al U.G.S.R.; în Maroc, delegația condusă de tovarășul Gheorghe Călin, membru al Consiliului Central al U.G.S.R., șef de secție la Consiliul Central; în Siria, delegația condusă de tovarășul Dinca Popa, secretar al Consiliului local București al U.G.S.R.

Ministrul sănătății și prevederilor sociale s-a întors în Capitală

Răspunzînd unei invitații oficiale a ministrului francez al afacerilor sociale, J. M. Jeanneney, ministrul sănătății și prevederilor sociale al Republicii Socialiste România, Aurel Moga, însoțit de o delegație de medici, a făcut o vizită în Franța între 18 și 27 aprilie.

Ministrul român a vizitat principalele centre medicale și institute de cercetări din regiunea pariziană, precum și din orașele Lyon și Marsilia. El a avut convorbiri cordiale cu ministrul francez al afacerilor sociale și numeroase întrevederi cu conducătorii ai vîetii medicale franceze, înalți funcționari, responsabili cu problemele de sănătate.

Cei doi miniștri au subliniat cu satisfacție dezvoltarea relațiilor medicale între România și Franța și au convenit să contribuie la lărgirea lor în cadrul acordurilor și programelor de schimburi în vigoare între cele două țări.

De ambele părți s-a exprimat dorința ca viitorul plan de schimburi culturale, științifice și tehnice româno-franceze să favorizeze mai mult dezvoltarea legăturilor medicale tradiționale care unesc România și Franța.

La înapoierea în țară, acad. Aurel Moga, a declarat următoarele redactorului Agerpres, S. Lucian: — În timpul șederii în Franța,

am avut prilejul să cunoaștem îndeaproape modul de organizare a ocrotirii sănătății populației, precum și cele mai recente studii și cercetări din diferite domenii ale științelor medicale efectuate în această țară. Întîlnirile și convorbirile avute cu numeroase personalități ale vîetii medicale franceze au relevat încă o dată tradiționalele legături de prietenie și posibilitățile de dezvoltare în continuare a acestora. A fost întocmit un proiect de convenție pentru intensificarea schimburilor bilaterale, care cuprinde, între altele, schimburi de bursieri tineri pentru perfecționare, organizarea unor reuniuni medicale comune, o colaborare mai strînsă între institutele de cercetări de specialitate. Peste tot am fost înconjurat cu stimă și cordialitate, dovadă a preferinței ce se acordă în Franța rezultatelor școlii medicale românești.

Simbăt la amiază ambasadorul Japoniei la București, Akira Shigemitsu, a oferit recepție în salaonul ambasadei, cu prilejul sărbătorii naționale a Japoniei.

Au participat acad. St. S. Nicolau, vicepreședinte al Marii Adunări Naționale, Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe, membri ai conducerii unor ministere, conducători ai unor instituții centrale, oameni de știință, artiști și cultură, ziariști.

Au luat parte șefi ai misiunilor diplomatice acreditate la București și alți membri ai corpului diplomatic.

Simbăt la amiază a părăsit Capitala delegația Camerei de Comerț și Industrie din Slough — Marea Britanie, condusă de M. T. Clarke, care a făcut o vizită în țara noastră.

Administrația Asigurărilor de Stat anunță că la tragerea de amortizare a asigurărilor mixte de persoane, din 29 aprilie 1967, au ieșit următoarele opt combinații de litere:

1) I. E. W.; 2) R. E. U.; 3) E. I. S.; 4) A. P. Z.; 5) T. J. W.; 6) I. L. T.; 7) T. M. R.; 8) J. X. U.

Numărul viitor al ziarelui nostru va apare miercuri 3 mai la orele obișnuite.

Sport

● Astăzi se desfășoară meciurile etapei a 21-a a campionatului categoriei A la fotbal. Cele două meciuri programate în Capitală se vor disputa în cuplaj pe stadionul Republicii după următorul program: ora 15 Progresul București — C.S.M.S. Iași; ora 17: Dinamo București — Politehnica Timșoara. În țară au loc partidele: Dinamo Pitești — Rapid București; Steagul Roșu Brașov — Universitatea Craiova; Farul Constanța — Jiul Petroeni; U.T. Arad — Steaua București; Universitatea Cluj — Petrolul Ploiești.

● Stadionul Giulești din Capitală găzduiește astăzi, cu începere de la orele 12.30 meciul dintre echipele Grivița Roșie și Rulmentul Birlad, cîntînd pentru campionatul republican de rugbi.

● La Dortmund s-a disputat finala „Cupei campionilor europeni” la handbal masculin, între echipele VFL Gummersbach (R. F. G.) și Dukla Prag. Înclinarea s-a terminat cu scorul de 17-13 (6-7) în favoarea handbaliștilor vest-germani.

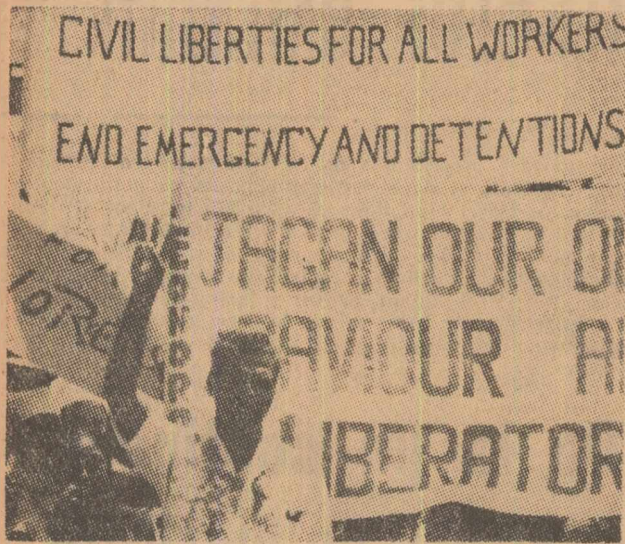
● În cadrul unei gale de box desfășurate la Stockholm, fostul campion mondial la categoria grea, Sonny Liston, l-a învins prin KO în repiza a șasea pe pugilistul american Elmer Rush.

● Comisia de box a statului New York a anunțat că pugilistul de culoare Cassius Clay nu va mai fi recunoscut campion mondial la categoria grea ca urmare a refuzului acestuia de a fi încorporat în armata S.U.A. Titlul mondial rămîind vacant, comisia va organiza un turneu la care vor fi invitați șefi partidei boks: Ernie Terrell, Joe Frazier, Floyd Patterson, Karl Mildenberg (R.F.G.), George Chuvalo (Canada), Jimmy Ellis, Oscar Bonavena (Argentina) și Thad Spencer.

Aspect de la marșul de protest împotriva subdezvoltării economice și sociale a Siciliei, organizat din inițiativa scriitorului Danilo Dolci și a Comitetului unitar pentru planificarea acestei regiuni a Italiei.

Actualitatea internațională

Satelit de telecomunicații franco-vestgerman

BONN 29 (Agerpres). — În cadrul convorbirilor ce au avut loc vineri la Bonn între ministrul de stat francez însărcinat cu cercetarea științifică Maurice Schumann, și colegul său vest-german, Gerhard Stoltenberg, s-a ajuns la un acord cu privire la construirea în comun de către Franța și R.F.G. a unui satelit de telecomunicații, informează agenția U.P.I. Se menționează că două prototipuri ale acestui satelit vor fi lansate cu ajutorul rachetei „Europa”, la a cărei construire participă mai multe țări vest-europene.

Festivalul cinematografic de la Cannes

CANNES 29 (Agerpres). — Competiția internațională cinematografică, care se desfășoară anual la Cannes, a fost deschisă vineri de către filmul maghiar „10.000 de sori”, realizat de tânărul regizor Ferenc Kosa. În același timp, a început o febrilă activitate a reprezentanților marilor case de filme internaționale. Un număr de 110 filme, care vor fi prezentate la festival și în afara lui, vor fi vizionate în cadrul unui așa-numit pletje a filmului.

Correspondență din Londra de la Bob Leeson

A adera sau a nu adera...

Evoluția evenimentelor din ultimele două zile indică în prezent cu claritate că guvernul britanic s-a apropiat de punctul în care va face primul pas în direcția aderării la Comunitatea Economică Europeană. Guvernul acționează cu încredință și cu grijă din mai multe motive. În primul rând, opoziția în țară rămâne încă puternică și o acțiune pripită în sensul aderării necondiționate la Piața comună ar putea avea efecte serioase în rândurile opiniei publice. În al doilea rând, Franța continuă să nu dorească admiterea cererilor engleze și urmărește să amâne chiar și simpla examinare a ei. În sfârșit, diferitele alte țări din afara Pieței comune au manifestat rezerve față de o intrare a Marii Britanii în C.E.E.

Vorbind la cea de a treia reuniune particulară a grupului parlamentar laburist, primul ministru Wilson a indicat, acum două zile, că intenționează să înainteze formal cererea dar în expunerea sa s-a observat o prudență mai mare decât în trecut. În primul rând, el a evidențiat că, din punct de vedere economic, intrarea Angliei în C.E.E. va aduce inevitabil o serie de dificultăți. Cu toate acestea, el a declarat că efectele bune sau proaste ale aderării Marii Britanii „nu pot fi măsurate cantitativ sau verificabile”. El a continuat: „Dacă se va lua hotărârea de a intra în Comunitatea Economică Europeană, noi nu trebuie să o motivăm spunând că aceasta ar fi singura alternativă pentru Marea Britanie. Noi putem să o propunem subliniind că există și alte alternative, dar mai puțin bune. Dacă vom lua hotărârea de a intra și nu vom reuși din cauza pozițiilor altora și nu ale noastre, nu trebuie să plângem pentru aceasta”. Emmanuel Shinwell, liderul grupului deputaților laburiști care se opune intrării în Piața comună, a declarat că guvernul „și-a asumat un risc uriaș”. Grupul condus de Shinwell este alcătuit din aproximativ 60 de deputați laburiști, cărora i se alătură și un număr de deputați conservatori care se opun aderării. Totuși, atunci când Camera Comunelor va dezbate această problemă, guvernul poate fi sigur că va dispune de o majoritate, cu condiția ca cererea de admitere să nu cuprindă nici un angajament.

Vineri, miniștrii celor șapte țări membre ale A.E.L.S., după ce această problemă va fi rezolvată în cadrul guvernului și va fi urmată de o dezbateră parlamentară în prima jumătate a lunii mai, ea va veni în fața participanților la reuniunea țărilor membre ale C.E.E. ce va avea loc la 29 mai la Roma. S-a aflat că Franța a fost de acord cu organizarea acestei reuniuni numai cu condiția să nu fie prezentată nici o cerere oficială de admitere din partea Marii Britanii.

29 aprilie

În limbi diferite, un singur cuvânt: LIBERTATE

Patru secvențe din patru colțuri ale lumii — purtătoare de cuvânt, în limbi diferite, ale unui unic mesaj. Pe imaginea din stânga — au avut loc manifestări pentru acordarea drepturilor civile tuturor oamenilor muncii, pentru încetarea stării de asediu și a arestărilor. Alături, un aspect din timpul unei demonstrații de solidaritate cu lupta clasei muncitoare și a studenților spanioli ce s-a desfășurat, recent, la Frankfurt pe Main. „Freiheit-Libertad” ce-

reau, scandind lozinci, manifestații îngemănând cele două limbi. În Suedia au avut loc puternice demonstrații ce înfăurau singurea intervenție a colonialismului portughez în Angola și Mozambic. „Afară cu yankeii din Vietnamul de Sud”, „Jos concedierile în masă arbitrară”, acestea au fost lozincile cu care au defilat, acum un an, de 1 Mai, pe străzile Saigonului coloane de oameni ai muncii exprimând voința de luptă a întregului popor vietnamez.

În câteva rinduri

• **MINISTRUL COMERTELUI EXTERIOR AL R. P. UNGARE, Jozsef Biro,** a părăsit Budapesta îndreptându-se spre Havana. Vizita lui Jozsef Biro în Cuba constituie un răspuns la vizita făcută recent în R. P. Ungară de ministrul comerțului exterior al acestei țări, Marcelo Fernandez.

• **LA PEKIN** a fost semnat un acord privind schimbările de mărfuri între R. P. Chineză și Zambia.

• **LA GENEVA** s-au încheiat vineri seara discuțiile din cadrul „Micului consiliu la nivel înalt” al rundei Kennedy. Participanții și-au exprimat speranța că tratativele din cadrul rundei Kennedy se vor încheia în curând printr-un acord.

• **ALBERTO MORAVIA** a fost numit președintele juriului celui de-al 28-lea festival cinematografic de la Veneția.

• **CUNOSCUTA CANTAREATA DE MUZICĂ URSOARA DALIDA**, care, după cum se știe, a încercat să se sinucidă, se va reînfrîna cu publicul la 9 iunie, în cadrul unui spectacol televizat. Dalida va fi însoțită de alți artiști ai Franței, pentru o serie de spectacole organizate în orașele — cadavre de etanș.

• **SCRITORUL BRAZILIAN JORGE AMADO** a fost recomandat Academiei Regale Suedeze în vederea premiului Nobel de Literatură pe anul 1967.

• **UN AVION DE TIPUL „STARFIGHTER”** s-a prăbușit vineri pe teritoriul Republicii Federale a Germaniei. Pilotul, folosind dispozitivul de catapultare, a reușit să-și salveze viața.

TRIBUNALUL RUSSELL ÎȘI ÎNCEPE ACTIVITATEA LA 2 MAI

STOCKHOLM 29 (Agerpres). — Prima sedință plenară a Tribunalului internațional pentru judecarea crimelor de război comise de S.U.A. în Vietnam, va începe duminică sau în ziua de 2 mai la Stockholm, a anunțat Ralph Schoeman, secretarul cunoscutului filozof britanic, lordul Bertrand Russell, inițiatorul organizării acestui tribunal. Un purtător de cuvânt al tribunalului a declarat vineri la Stockholm că o comisie de anchetă va examina într-o manieră științifică și imparțială marturiile asupra crimelor de război în Vietnam, iar rezultatul va fi adus la cunoștința opiniei publice mondiale.

Încordarea relațiilor americano-yemenite

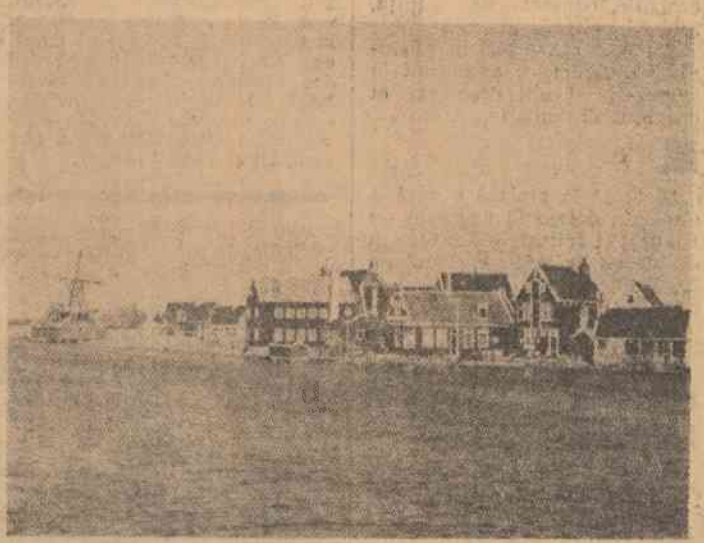
CAIRO 29 — Corespondentul Agerpres, C. Oprică, transmite: Presa din Cairo și cercurile politice din capitala R.A.U. confirmă că între guvernele S.U.A. și Republicii Arabe Yemen relațiile au devenit încordate, în urma conflictului intervenit la Ta'ez, unde funcționarii americani ai Agenției internaționale pentru dezvoltare (A.I.D.) au comis acte de sabotaj vizând securitatea Yemenului. Postul de radio Sanaa a anunțat simțământul dimineții că doi funcționari americani, Steve Pat și Howard Clay, care au atacat cu arme grele de foc un depozit de muniții al armatei yemenite din Ta'ez, urmează să fie judecați. Partea americană a adresat o notă de protest guvernului yemenit, urmată de un avertisment verbal în care se arată că în cazul în care

guvernul S.U.A. nu va fi satisfăcut de poziția Yemenului, își va retrage recunoașterea guvernului de la Sanaa. Președintele Yemenului, Sallal, a convocat de urgență Consiliul apărării naționale, care a hotărât respingerea protestului și avertismentului american. Totodată, Consiliul a adoptat o serie de măsuri, printre care lichidarea activității Agenției internaționale pentru dezvoltare (A.I.D.). Într-o declarație făcută corespondentului ziarelui „Al Ahrām” la Sanaa, președintele Sallal, referindu-se la această situație a spus: „Recunoașterea sau retragerea recunoașterii diplomatice este o chestiune care privește exclusiv guvernul american, însă apărarea demnității și independenței Republicii Yemen interesează și preocupă, în primul rând, guvernul yemenit”. Sintem gata, a informat președintele yemenit, să autorizăm sosirea unui reprezentant al secretarului general al O.N.U. pentru a asista personal la ancheta care are loc în legătură cu incidentul de la Ta'ez.

Vizita lordului Chalfont în Iugoslavia

BELGRAD 29 (Agerpres). — Încheindu-se partea oficială a vizitei în Iugoslavia, la invitația Velei Executive Federale, lordul Chalfont a plecat la Dubrovnik, de unde, la 30 aprilie, va continua călătoria spre Londra.

În timpul sederii la Belgrad, lordul Chalfont a avut convorbiri la Secretariatul de Stat pentru Afaceri Externe cu privire la problemele internaționale actuale, situația din Europa și unele aspecte ale problemei dezarmării. De asemenea, el a fost primit de secretarul de stat pentru afaceri externe, Marko Nikezić.

În fotografie: Unele din vechile case de lemn — vestigii ale istoriei olandeze — strămutate pe nouul lor amplasament, din Zaanse Schans.

Măsurile teroriste din Grecia stîrnesc indignare în întreaga lume

TELEGRAMA PREȘEDINTELUI PREZIDIULUI ADUNĂRII POPULARE A R.P. BULGARIE

SOFIA 29 (Agerpres). — Gheorghe Traikov, președintele Prezidiului Adunării Populare a R. P. Bulgariei, a adresat regelui Constantin al Greciei o telegramă în legătură cu primejdia care amenință viața patrioților greci Manolis Glezos și a altor activiști pe tărîm social din Grecia. În telegramă se subliniază că această provocare a profundă neliniște în rândurile poporului bulgar și se cere eliberarea lui Manolis Glezos și a altor patrioți greci care se află în primejdie.

Comitetul bulgar pentru înțelegere și colaborare balcanică a avut o sedință extraordinară la 28 aprilie, în cadrul căreia a discutat situația creată în Balcani după instaurarea dictaturii militare în Grecia. În cadrul discuțiilor s-a subliniat că știrile cu privire la arestările în masă, la deportarea și persecutarea activiștilor democrației și patrioților militanți pentru înțelegerea reciprocă în Balcani, pentru colaborare și relații de bună vecinătate, provoacă dezaprobarea și neliniștea opiniei publice bulgare.

PROTESTUL C.I.S.L.

ROMA 29 (Agerpres). — Conducerea Confederației Internaționale a Sindicatelor Libere (C.I.S.L.) a protestat împotriva loviturii de stat militară din Grecia. Confederația a cerut restabilirea imediată a libertății individuale și sindicale exprimând „solidaritatea sa totală” cu poporul și muncitorii greci.

DECLARAȚIA

LUI BENO ZUPANČIČ

BELGRAD 29 (Agerpres). — Într-o declarație făcută agen-

ției Tanjug, Beno Zupančič, secretar general al Conferinței federale a Uniunii Socialiste a Poporului Muncitor din Iugoslavia (U.S.P.M.I.), a spus că, analizând ultimele evenimente din Grecia, Comitetul executiv al Conferinței federale a U.S.P.M.I. a constatat marea îngrijorare pe care o

ATENA 29 (Agerpres).

— Potrivit unui comunicat publicat la Atena de ministrul de interne Stylianos Patakos, în urma loviturii de stat militare din Grecia de la 21 aprilie au fost arestate 6.509 persoane. Dintre acestea, se spune în comunicat, 5.181 se află încă sub stare de arest; 724 a restat au fost transportați în închisorile din Insula Yaros.

Agenciile de presă apreciază însă că numărul celor arestați este cu mult mai mare.

manifestă cetățenii din Iugoslavia pentru evoluția acestor evenimente. El a afirmat că este vorba de o lovitură grea dată poporului vecin prieten, care în istoria sa a trecut prin multe încercări și, pe bună dreptate, se mîndrește că țara sa este leagănul democrației.

Prin lovitură militară din Grecia se aduce un element de nesiguranță în evoluția generală pozitivă a relațiilor din Europa, într-un moment cînd forțele democratice de pe acest continent și din lumea întreagă se străduiesc să înlocuiască războiul rece cu colaborarea multilaterală a popoarelor și statelor, întemeiată pe principii democratice și egalitate.

Incident la frontiera turco-grecă

ISTANBUL 29 (Agerpres). — Ministrul Afacerilor Externe al Turciei a dat publicității un comunicat în legătură cu un incident care s-a produs vineri la frontiera turco-grecă. În apropiere de localitatea Edirne, relatează agenția United Press International. Un grup de cetățeni greci, se spune în comunicat, au pătruns pe partea turcă a râului de frontieră Mărița, iar atunci cînd un păs-

tor turc a căutat să-i oprească, ei au debarcat pe teritoriul turc și l-au atacat. La intervenția și somația grănicerilor turci, cetățenii greci au început să tragă cu arme, iar grănicerii greci li s-au alăturat, trăgînd asupra grănicerilor turci. În schimbul de focuri care a urmat, se spune în comunicat, păsătorul turc a fost ucis. De partea greacă au fost înregistrați, de asemenea, morți și răniți.

Zaanstreek — o podoabă a Olandei

La nord-vest de Amsterdam se dezvoltă o regiune care, în secolele XVII și XVIII, a fost unul din primele mari centre industriale ale Europei. Ea se cheamă „Zaanstreek” (regiunea Zaan), denumită astfel după riul navigabil De Zaan ce o străbate și care, printr-o ecluză, comunică cu unul din brațele laterale ale Nordzeekanaalului ce leagă Amsterdamul de Marea Nordului. Pe malurile Zaanului, se aflau o mie de mori de vînt de tot felul. În afara acelor care serveau la măcinarea grîului și la secarea apei polderelor, pe care le putem vedea și azi aproape peste tot pe meleagurile olandeze, sînt dintr-unele — situate în Zaanstreek — asigurau tăierea cu fierăstrăul a lemnului sau erau amenajate pentru fabricarea hîrtiei, a uleiului, a condimentelor, a coloranților s.a.m.d.

Descoperirea aburului ca sursă de energie, urmată de cea a electricității și a motoarelor Diesel, a făcut să dispară un număr mare din aceste mori de vînt, în timp ce, de-a lungul secolelor, aproape o treime din cele care supraviețuiseră au fost distruse de incendii. Pînă în zilele noastre, Zaanstreek-ul, cu cei o sută de mii de locuitori ai săi, a rămas o importantă regiune industrială, mai cu seamă în ceea ce privește industria lemnului, a hîrtiei și cea alimentară.

În afara sutorilor de mori de vînt care au imprumutat regiunii Zaan caracterul ei pitoresc, un alt element, nu mai puțin pitoresc, a întregit — de la bun început — frumusețea peisajului: casele din lemn. Situat cu mult deasupra nivelului mării, și, în plus, întretinute de nenumărate canale, solul acestei regiuni, prin lipsa lui de soliditate, a făcut ca, la construcția caselor lor, locuitorii să prefere lemnul cărămizii. Pe măsură ce progresează industrializarea țării, vechile mori au fost înlocuite printr-un din beton, oțel, piatră, iar pentru ridicarea caselor s-a renunțat la lemn, folosindu-se alte materiale de construcție.

Părea, așadar, inevitabil că, într-un viitor destul de apropiat, vechile mori și locuințele din lemn, datînd din secolele XVII-XIX, să fie sortite dispariției neputîndu-se menține în ambianța edificiilor moderne. Cu sprijinul autorităților municipale din Zaanstreek și al forurilor de conducere din regiunile situate în Olanda septentrională, a fost, însă, luată inițiativa de a se păstra vestigiile edificare de altă dată.

Astfel, a fost hotărîtă amenajarea, în inima regiunii Zaan, a unui fel de rezervații pentru monumentele istorice de valoare, amenințate de dispariție, care — după demontarea lor sub oblăduirea unor experți — urmează a fi „transplantate” pe nouul lor amplasament. Acest proiect, pentru executarea căruia au fost alocate cîteva milioane de florini, s-a și realizat în bună parte. Nouul amplasament, denumit „Zaanse Schans”, este situat pe malul râului De Zaan unde, în secolul XVI, se afla o fortăreață. (Schans înseamnă, în olandeză, fortăreață).